BONJOUR, TRISTEŢE!

Adio, tristeţe
Bună ziua, tristeţe

Eşti incrustată-n cutele tavanului
Eşti scrisă-n ochii dragostei mele
Nu cu totul şi cu totul mizeria
Pentru că buzele cele mai amare te dau în vileag
Printr-un zâmbet
Bună ziua, tristeţe

Dragostea trupurilor îmbietoare
Forța iubirii
A cărei îmbiere înmugurește Ca un căpcăun fără trup Dezamăgită
frunte Mâhnire, obraz frumos''
PAUL ELUARD, *La vie immediate*

Versuri în traducerea lui
Ion Caraion

.PARTEA

ÎNTÂI
1

Tr răiesc un sentiment necunoscut; melancolia

şi moliciunea lui mă obsedează şi ezit să-i dau numele frumos şi grav de tristeţe. E un sentiment atât de complet, de egoist, încât aproape că-mi e ruşine că tristeţea mi s-a părut întotdeauna onorabilă. Cunoşteam doar melancolia, regretul şi, mai rar,

remuşcarea. Astăzi, ceva cade peste mine, ca o mă-
tase, enervantă şi molatică, separându-mă de ceilalţi.

în vara aceea, aveam
şaptesprezece ani şi

eram complet fericită.
„Ceilalţi” erau tatăl meu

şi Elsa, amanta lui.
Trebuie să explic imediat

această situaţie, care ar
putea să pară falsă.

Tatăl meu avea pa-
truzeci de ani şi era

văduv de cincisprezece;
era un bărbat tânăr, plin

de viaţă, şi, la ieşirea
mea din pension, cu doi

ani înainte, nu putusem
să nu înţeleg că trăia cu

o femeie. însă mi-a fost
mai greu să admit că o

schimba la fiecare şase
luni! Dar seducţia lui,

viaţa nouă şi facilă,
predispoziţia mea m-au

făcut destul de curând
să admit situaţia. Era un

bărbat uşuratic,
priceput în afaceri,

permanent curios şi
schimbător, care plăcea

femeilor. Nu mi-a fost
deloc greu să-l iubesc, şi

chiar cu mult drag,
pentru că era bun, ge-

neros, vesel şi avea o

mare afecţiune pentru
mine

.Nu-mi imaginez un prieten mai bun şi mai distractiv. Atunci, la începutul verii, chiar m-a întrebat dacă prezenţa Elsei, amanta lui actuală, m-ar fi deranjat cumva în timpul vacanţei. N-am putut decât să-l încurajez, pentru că ştiam câtă nevoie avea de femei şi că, pe de altă parte, Elsa nu ne va obosi. Era o roşcată înaltă, jumătate prostituată, jumătate demimondenă, care făcea figuraţie în studiouri şi barurile de pe Champs-Elysees. Era simpatică, destul de simplă şi fără pretenţii serioase. De altfel, eu şi tata eram prea fericiţi că plecăm ca să facem vreo obiecţie. închiriase, pe malul Mediteranei, o vilă mare şi albă, izolată, fermecătoare, la care visam de la primele zile calde ale lunii iunie. Casa era construită pe un promontoriu ce domina marea, ascunsă de drum de o pădure de pini; o cărare cobora într-un mic golf auriu, mărginit de stânci roşiatice, unde se legăna marea.

Primele zile au fost minunate. Petreceam ore întregi pe plajă, striviţi de căldură, căpătând treptat o culoare sănătoasă şi aurie, mai puţin Elsa, care se înroşea şi se cojea, suferind cumplit. Tatăl meu făcea exerciţii complicate cu picioarele ca să îndepărteze începutul de burtă nepotrivit cu înclinaţiile lui de Don Juan. încă din zori, eram în apă, o apă răcoroasă şi transparentă: intram la fund şi executam până la epuizare mişcări dezordonate, ca să mă spăl de toate umbrele, de tot praful Parisului. Mă întindem pe plajă, luam o mână de

nisip, îl lăsam să-mi curgă printre degete într-un şuvoi gălbui şi plăcut şi îmi spuneam că se scurgea asemenea timpului, că avusesem o idee facilă şi că era plăcut să ai idei facile. Era vară.

A şasea zi, l-am văzut pe Cyril pentru prima dată. Naviga pe lângă coastă, la bordul unei mici ambarcaţiuni cu pânze, şi s-a răsturnat în faţa golfului nostru. L-am ajutat să-şi recupereze lucrurile şi, râzând amândoi, am aflat că îl chema Cyril, era student la drept şi îşi petrecea vacanţa cu mama lui, într-o vilă vecină. Avea o faţă de latin, foarte brunetă, foarte deschisă, protectoare, care îţi dădea o senzaţie de echilibru, şi mi-a plăcut. Totuşi, fugeam de acei studenţi de la Universitate, confuzi, preocupaţi de ei înşişi, de tinereţea lor mai ales, găsind în ea subiectul unei drame sau pretextul pentru plictisul lor. Nu-mi plăcea tinereţea. îi preferam de departe pe prietenii tatălui meu, bărbaţi de patruzeci de ani, care îmi vorbeau cu amabilitate şi înduioşare, manifestând faţă de mine o bunătate de părinte şi de amant. Dar Cyril mi-a plăcut. Era înalt şi uneori frumos, de o frumuseţe care dădea încredere. Fără să am, asemenea tatălui meu, acea aversiune faţă de urâţenie, care ne făcea deseori să frecventăm oameni stupizi, în faţa celor lipsiţi de farmec fizic simţeam un fel de jenă, de absenţă; resemnarea din cauza neputinţei de a plăcea mi se părea o infirmitate indecentă. în fond, ce altceva urmărim dacă nu să plăcem? Nici astăzi nu ştiu dacă această înclinaţie spre cucerire ascun-

de un exces de vitalitate, o plăcere de a domina sau nevoia ascunsă, nemărturisită de autoliniştire, de autosusţinere.

La plecare, Cyril s-a oferit să mă înveţe cum să conduc o ambarcaţiune cu pânze. M-am întors la cină, cu gândul la el, şi am luat foarte puţin parte la conversaţie; abia dacă am remarcat nervozitatea tatălui meu. După masă, ne-am aşezat în fotolii, pe terasă, ca în fiecare seară. Cerul era spuzit de stele. Le priveam, sperând că se vor grăbi să înceapă să brăzdeze cerul în căderea lor. Dar eram abia la începutul lui iulie, stăteau ţintuite locului. Greierii cântau prin pietrişul terasei. Probabil că erau cu mii-ile şi scoteau acel strigăt ciudat nopţi întregi, beţi de căldură şi de lumina lunii. Mi se explicase că doar îşi frecau elitrele una de alta, dar preferam să cred că era un cântec gutural, instinctiv, asemenea acelor sunete ale pisicilor în perioada de împerechere. Ne simţeam bine; numai firişoarele de nisip dintre piele şi bluză mă apărau de asaltul dezmierdător al somnului. Chiar atunci tatăl meu a tuşit uşor şi s-a ridicat în şezlong.

— Trebuie să vă aduc la cunoştinţă sosirea cuiva, ne-a anunţat el.

Am închis ochii disperată. Eram prea liniştiţi ca să dureze mult timp!

— Spune-ne repede cine, a sărit imediat Elsa, întotdeauna ahtiată după mondenităţi.

— Anne Larsen, a răspuns tata, întorcând capul spre mine.

M-am uitat la el, prea uimită ca să reacţionez.

— I-am spus să vină, dacă se simte prea obosită de colecţiile ei şi... vine.

Nu mi-ar fi trecut niciodată prin cap. Anne Larsen era o fostă prietenă a bietei mele mame şi avea prea puţine relaţii cu tata. Totuşi, la ieşirea mea de la pension, în urmă cu doi ani, tatăl meu, neştiind ce să facă cu mine, mă trimisese la ea. într-o săptămână, Anne mă îmbrăcase cu mult gust şi mă învăţase să trăiesc. îmi stârnise o admiraţie pasionată, pe care o abătuse cu abilitate spre un tânăr din anturajul ei. Aşa că ei îi datoram primele toalete elegante şi prima iubire, pentru care îi eram foarte recunoscătoare. La treizeci şi doi de ani, Anne era o femeie foarte seducătoare, foarte solicitată, cu o faţă frumoasă, mândră şi plictisită, indiferentă. Această indiferenţă părea singurul lucru care i se putea reproşa. Era amabilă şi distantă. Totul în ea reflecta o voinţă constantă, o linişte interioară care intimida. Deşi divorţată şi liberă, nu i se cunoştea niciun amant. De altfel, nu aveam acelaşi cerc de relaţii: ea frecventa oameni fini, inteligenţi, discreţi, iar noi, indivizi zgomotoşi, „însetaţi", cărora tatăl meu le cerea doar să fie frumoşi sau hazlii. Cred că ne dispreţuia puţin pe tata şi pe mine pentru că alesesem amuzamentele, frivolităţile, aşa cum dispreţuia orice exces. Aveam în comun doar cinele de afaceri - ea se ocupa de modă şi tata de publicitate amintirea mamei şi eforturile mele de a fi la înălţime, pentru că, deşi

mă intimida, o admiram foarte mult. în sfârşit, sosirea ei pe nepusă masă părea inoportună, dacă te gândeai la prezenţa Elsei şi la ideile pe care le avea Anne despre educaţie.

Elsa s-a dus la culcare după ce a pus o mulţime de întrebări despre poziţia pe care o ocupa Anne în lume. Am rămas singură cu tatăl meu şi m-am aşezat pe trepte la picioarele lui. S-a aplecat şi şi-a aşezat mâinile pe umerii mei.

— De ce eşti atât de uscăţivă, scumpa mea? Semeni cu o pisicuţă sălbatică. Mi-ar plăcea să am o fată blondă frumoasă şi mai împlinită, cu ochi de porţelan şi...

— Nu asta e problema, am spus eu. De ce-ai invitat-o pe An ne? Şi de ce a acceptat?

— Poate ca să-l vadă pe bătrânul tău tată. Nu se ştie niciodată.

— Nu eşti genul de bărbat care s-o intereseze pe Anne, am răspuns. E prea inteligentă, se respectă prea mult. Şi Elsa? Te-ai gândit la Elsa? îţi imaginezi conversaţiile dintre Anne şi Elsa? Eu, nu!

— Nu m-am gândit la asta, a mărturisit el. Ai dreptate, e înspăimântător. Cecile, scumpa mea, ce-ar fi să ne întoarcem la Paris?

Rădea încetişor, mângâindu-mi ceafa. Am întors capul şi l-am privit. Ochii lui negri străluceau, riduri mici şi comice îi marcau marginile şi buzele i se răsfrângeau puţin. Semăna cu un faun. Am râs împreună cu el, ca de fiecare dată când era într-o situaţie complicată.

— Draga mea complice! a spus el. Ce m-aş face fără tine?

Şi tonul vocii era atât de convingător, atât de tandru, încât am înţeles că ar fi fost nefericit. Am vorbit până târziu despre dragoste şi despre complicaţiile ei. Tatăl meu le considera imaginare. Refuza în mod sistematic noţiunile de fidelitate, gravitate, angajament.

îmi explica răbdător că erau arbitrare, sterile. Dacă altcineva ar fi vorbit astfel, m-ar fi şocat. Dar ştiam că, în cazul lui, nu erau deloc excluse tandreţea şi devotamentul, sentimente care i se potriveau cu atât mai bine, cu cât le dorea şi le ştia provizorii. Această concepţie

mă seducea: iubiri rapide, violente şi trecătoare. Nu eram la vârsta la care fidelitatea te poate seduce. Cunoşteam prea puţine lucruri despre dragoste: întâlniri, sărutări şi plictis.2

Anne urma să vină abia peste o săptămână.

Am profitat de acele ultime zile adevărate de vacanţă. închiriasem vila pentru două luni, dar ştiam că, după ce va sosi Anne, destinderea completă nu va mai fi posibilă. Anne dădea

lucrurilor un contur şi cuvintelor un sens pe care eu şi tata nu le luam în seamă. Fixa normele bunului-gust, ale delicateţei şi nu aveai cum să nu le percepi în discreţia ei bruscă, tăcerea ofensată şi propriile expresii. Era incitant şi obositor, umilitor până la urmă, pentru că simţeam că avea dreptate.

în ziua sosirii sale, s-a luat hotărârea ca tata şi Elsa s-o aştepte la gara din Frejus. Am refuzat energic să iau parte la expediţie. în disperare de cauză, tatăl meu a cules toate gladiolele din grădină ca să i le ofere la coborârea din tren. L-am sfătuit să nu-i dea Elsei să ducă buchetul. La ora trei, după plecarea lor, am coborât pe plajă. Căldura te moleşea. M-am întins pe nisip şi, când să aţipesc, m-a trezit vocea lui Cyril. Am deschis ochii: cerul era alb, topit parcă de fierbinţeala soarelui. Nu i-am răspuns lui Cyril; nu aveam chef să vorbesc cu nimeni. Mă simţeam ţintuită pe nisip de forţa acelei veri; aveam braţele greoaie şi gura uscată.

— Eşti moartă? a întrebat el. De departe, semănai cu o epavă părăsită.

Am zâmbit. S-a aşezat lângă mine şi inima a început să-mi bată cu putere, înăbuşit, pentru că, fără să vrea, îmi atinsese uşor umărul. în ultima săptămână, strălucitele mele manevre navale ne aruncaseră de vreo zece ori la fundul apei, strângându-ne în braţe, fără să simt niciun fel de tulburare. Dar, astăzi, fuseseră de ajuns căldura, toropeala mea şi acel gest stângaci, ca să simt cum ceva se rupe molcom în mine. Am întors capul spre

el. M-a privit. începeam să-l cunosc: era echilibrat, exagerat de virtuos pentru vârsta lui. De aceea, situaţia noastră - acea ciudată familie în trei - îl şoca. Era prea bun şi prea timid ca să mi-o spună, dar intuiam după privirile piezişe şi pizmaşe aruncate tatălui meu. I-ar fi plăcut să fiu neliniştită din această privinţă. Dar nu eram, iar singurele lucruri care mă nelinişteau în acel moment erau privirea lui şi bătăile puternice ale inimii. S-a aplecat asupra mea. Am revăzut ultimele zile din acea săptămână, încrederea, liniştea mea alături de el şi am regretat apropierea acelei guri.

— Cyril, eram atât de fericiţi..., i-am spus.

M-a sărutat încetişor. M-am uitat la cer; apoi n-am mai văzut decât luminile roşii care izbucneau sub pleoapele mele închise. Căldura, ameţeala, gustul primelor sărutări, suspinele treceau cu încetineală. Sunetul unui claxon ne-a despărţit ca pe nişte hoţi. L-am părăsit pe Cyril fără o vorbă şi am plecat spre casă. Această întoarcere atât de rapidă mă uimea: trenul cu care venea Anne probabil că nici nu sosise. Am găsit-o totuşi pe terasă, coborâtă din propria maşină.

— Asta e casa Frumoasei-din-pădurea-adormită! a spus ea. Ce te-ai bronzat, Cecile! îmi face plăcere să te văd.

— Şi mie, am răspuns. Vii de la Paris?

— Am preferat să vin cu maşina şi sunt frântă de oboseală.

Am condus-o în camera ei. Am deschis fereastra în speranţa că voi zări ambarcaţiunea lui Cyril, dar

dispăruse. Anne se aşezase pe pat. l-am văzut cearcănele de la ochi.

— Vila e superbă, a spus ea, oftând. Unde e stăpânul casei?

— S-a dus să te ia de la gară, împreună cu Elsa.

îi aşezasem valiza pe un scaun şi, întorcându-mă spre ea, am avut un şoc. Se schimbase brusc la faţă şi gura îi tremura uşor.

— Elsa Mackenbourg? A adus-o aici pe Elsa Mackenbourg?

N-am ştiut ce să răspund. M-am uitat la ea stupefiată. Faţa aceea, pe care o văzusem întotdeauna foarte calmă, reflectând o perfectă stăpânire de sine, mă uluia. Mă privea prin imaginile stârnite de vorbele mele. în sfârşit, m-a văzut şi a întors capul.

— Ar fi trebuit să vă anunţ, dar eram foarte grăbită să plec, foarte obosită...

— Şi acum..., am continuat eu, fără să vreau.

— Acum ce?

Privirea ei era întrebătoare, dispreţuitoare. Nu se întâmplase nimic!

— Acum, ai venit, am spus prosteşte, frecându-mi mâinile. Să ştii că îmi pare foarte bine că eşti aici. Te aştept jos. Dacă vrei să bei ceva, barul e plin.

Am ieşit bolborosind şi am coborât scara cu capul plin de gânduri încâlcite. Cum se putea explica expresia feţei, vocea ei tulburată, acel moment de slăbiciune? M-am aşezat într-un şezlong şi am închis ochii. Am încercat să-mi amintesc toate expresiile dure, liniştitoare ale feţei sale: ironia,

distanţarea, autoritatea. Descoperirea acelei feţe vulnerabile mă emoţiona şi mă enerva totodată. îl iubea pe tatăl meu? Era posibil să-l iubească? Nimic la el nu se potrivea cu gusturile ei. Era slab, uşuratic, lipsit de energie uneori. Dar poate că de vină erau doar oboseala călătoriei, indignarea morală... O oră întreagă, am construit ipoteze.

La cinci, a sosit şi tata cu Elsa. l-am privit coborând din maşină. Am încercat să aflu dacă Anne putea să-l iubească. Se apropia de mine, cu capul puţin spre spate, cu paşi iuţi. Zâmbea. Mi-am spus că era foarte posibil ca Anne să-l iubească şi că oricine l-ar iubi.

— Anne nu era în tren! mi-a strigat el. Sper că n-a căzut din el!

— E în camera ei, i-am răspuns. A venit cu maşina.

— Nu! E super! Poţi să-i duci sus buchetul.

— îmi cumpăraseşi flori? a întrebat Anne. Foarte drăguţ din partea ta.

Cobora scara în întâmpinarea lui, destinsă, zâmbitoare, într-o rochie impecabilă, fără nicio cută. Mi-am spus cu tristeţe că Anne coborâse doar când auzise maşina şi că ar fi putut s-o facă puţin mai devreme, ca să stea de vorbă cu mine, măcar despre examenul la care picasem! Acest ultim gând m-a consolat.

Tata s-a apropiat repede de ea şi i-a sărutat mâna.

— Am stat un sfert de oră pe peronul gării cu un buchet de flori în mână şi un zâmbet stupid pe buze. Slavă Domnului, n-ai fost acolo să mă vezi! O cunoşti pe Elsa Mackenbourg?

Am întors capul în altă parte.

— Probabil că ne-am mai întâlnit, a spus Anne, cu multă amabilitate. Am o cameră splendidă. Ai fost foarte amabil că m-ai invitat, Raymond, eram foarte obosită.

Tata era mulţumit. După părerea lui, totul mergea bine. Spunea vorbe goale, destupa sticle. Dar revedeam rând pe rând faţa pasionată a lui Cyril şi cea neobişnuită pe care mi-o arătase Anne, două feţe marcate de violenţă, şi mă întrebam dacă vacanţa va fi chiar atât de simplă pe cât spunea tata.

Această primă cină a fost foarte veselă. Tata şi Anne vorbeau despre relaţiile lor comune, care erau puţine, dar foarte pitoreşti. M-am amuzat mult până când Anne a spus că asociatul tatălui meu era mi- crocefal. Bea mult, dar se arăta amabil şi, împreună cu tata, luasem parte alături de el la dineuri memorabile.

Am protestat:

— Lombard e hazliu, Anne. Mi s-a părut foarte amuzant.

— Totuşi, trebuie să recunoşti că e mediocru, chiar şi când e vorba de umor...

— Poate că nu are o formă de inteligenţă obişnuită, dar...

Mi-a tăiat vorba cu un aer indulgent:

— Ceea ce numeşti forme de inteligenţă sunt vârstele omului şi nimic mai mult.

Forma lapidară, definitivă a formulării sale m-a încântat. Unele fraze degajă pentru mine un climat intelectual, subtil, care mă subjugă, chiar dacă nu le înţeleg deloc. Şi mă fac să-mi doresc să am la îndemână un carneţel şi un creion. îi spun şi ei. Tatăl meu izbucneşte în râs.

— Cel puţin nu eşti ranchiunoasă.

Nu puteam să fiu, pentru că Anne nu era rea. O simţeam complet indiferentă, iar judecăţile ei nu aveau acea precizie, acea latură tăioasă a răutăţii. Dar erau mai mult decât strivitoare.

în acea primă seară, Anne nu a părut că remarcă neatenţia, voită sau nu, a Elsei, care a intrat direct în camera tatălui meu. Anne îmi adusese un pulover din colecţia ei, dar nu m-a lăsat să-i mulţumesc. Mulţumirile o plictiseau, astfel încât pe ale mele, nefi- ind niciodată la înălţimea entuziasmului meu, nici nu mă oboseam să mi le manifest.

— Această Elsa mi se pare foarte simpatică, a spus ea, înainte să ies.

Mă privea în ochi, fără să zâmbească şi căutând la mine o idee pe care era interesată s-o distrugă. Trebuia să uit reacţia ei de mai devreme.

— Da, da, este fermecătoare, ăăă, tânără... foarte simpatică.

Mă bâlbâiam. A început să râdă şi m-am dus la culcare foarte enervată. Am adormit cu gândul la Cyril, care poate că dansa la Cannes cu alte fete.

îmi dau seama că uit, că sunt fortată să uit lucrul principal: prezenţa mării, ritmul ei permanent, soarele. Nu pot să nu amintesc şi de cei patru tei din curtea pensionului de provincie, de parfumul lor; şi zâmbetul tatălui meu aflat pe peronul gării, cu trei ani în urmă, la ieşirea mea din pension, acel zâmbet jenat, pentru că aveam codiţe şi o rochie urâtă, aproape neagră. Şi, în maşină, explozia lui de bucurie, subită, triumfătoare, pentru că aveam ochii lui, gura lui şi că urma să fiu pentru el cea mai dragă, cea mai minunată jucărie. Nu cunoşteam nimic; avea să-mi arate Parisul, luxul, viaţa frumoasă. Cred că multe dintre plăcerile mele de atunci le datorez banilor: plăcerea de a merge repede cu maşina, de a avea o rochie nouă, de a cumpăra discuri, cărţi, flori. încă nu mi-e ruşine de aceste plăceri frivole; de altfel, nu pot să le numesc frivole decât pentru că am auzit spunându-se că aşa sunt. Aş regreta, aş renega mai uşor supărările şi crizele mele de misticism. înclinaţia spre plăcere, spre fericire reprezintă singura latură coerentă a caracterului meu. Poate că n-am citit prea mult! La pension nu se citeşte, poate doar opere educative. La Paris nu am avut timp să citesc: când ieşeam de la cursuri, prietenii mă duceau la cinematograf; nu cunoşteam numele actorilor, ceea ce îi mira. Sau mergeam la terasa unei cafenele, la soare; savuram plăcerea de a mă afla în mijlocul mulţimii, de a bea,

de a fi cu un băiat care te priveşte în ochi, te prinde de mână şi te duce apoi departe de mulţime. Mergeam pe jos până acasă. Acolo, mă trăgea într-un loc ferit şi mă săruta: descopeream plăcerea sărutărilor. Nu vreau să dau un nume acestor amintiri: Jean, Hubert, Jacques. Nume comune pentru toate fetele. Seara, îmbătrâneam, ieşeam cu tata la serate unde nu aveam ce căuta, serate destul de amestecate, unde mă amuzam şi îi amuzam şi pe ceilalţi cu vârsta mea. La întoarcere, tata mă lăsa acasă şi, de cele mai multe ori, se ducea să conducă o prietenă. Nu-l aşteptam să se întoarcă.

Nu vreau să las să se creadă că aventurile lui aveau ceva ostentativ. Pur şi simplu, nu mi le ascundea, mai exact, nu-mi spunea nimic cuviincios şi fals ca să justifice prezenţa frecventă la dejun a unei prietene în casa noastră sau

instalarea ei acolo..., din fericire, provizorie! Oricum, nu aş fi putut ignora mult timp natura relaţiilor cu „invitatele” lui şi ţinea probabil să nu piardă încrederea mea, cu atât mai mult cu cât astfel era scutit de eforturi

penibile de imaginaţie. Era un calcul excelent. Singurul defect a fost că mi-a inspirat pentru ceva vreme un cinism blazat în privinţa iubirii, care, având în vedere vârsta şi experienţa mea, probabil că părea mai mult distractiv decât

impresionant. îmi repetam cu dragă inimă formule lapidare, printre altele, cea a lui Oscar Wilde: „Păcatul este singura notă de culoare vie care subzistă în lumea modernă”. Mi-o însuşeam cu o convingere absolută, cu mult mai multă

siguranţă, cred, decât dacă aş fi pus-o în practică. Credeam că viaţa mea ar putea să imite această frază, să se inspire din ea, să ţâşnească asemenea unei perverse ima-gini-ghicitoare: uitam timpii morţi, discontinuitatea

şi bunele sentimente cotidiene. în mod ideal, aveam în vedere o viaţă plină de josnicii şi mârşăvii.3

doua zi dimineaţă, am fost trezită de o rază de soare caldă, care mi-a luminat patul şi a pus capăt viselor ciudate şi puţin cam confuze în care mă zbăteam. Pe jumătate adormită, am încercat să îndepărtez de pe faţă, cu mâna, acea căldură insistentă, apoi am renunţat. Se făcuse zece. Am coborât în pijama pe terasă şi am găsit-o acolo pe Anne, răsfoind ziarele. Am remarcat că era uşor, dar perfect machiată. Probabil că nu-şi acorda niciodată o vacanţă adevărată. Văzând că nu mă bagă în seamă, m-am instalat liniştită pe o treaptă, cu o ceaşcă de cafea şi o portocală, începând delectările dimineţii: muşcam din portocală şi un suc dulceag îmi ţâşnea în gură; o gură de cafea tare şi fierbinte şi, imediat, din nou gustul răcoros al fructului. Soarele dimineţii îmi încălzea părul,

ştergându-mi de pe piele urmele aşternutului, l-am auzit vocea şi am tresărit:

— Cecile, nu mănânci? m-a întrebat ea.

— Dimineaţa prefer să beau, pentru că...

— Ar trebui să iei trei kilograme ca să arăţi prezentabil. Ai obrajii scobiţi şi ţi se văd coastele. Fă-ţi tartine.

Am implorat-o să nu-mi impună tartine şi, tocmai când voia să-mi demonstreze că era indispensabil, şi-a făcut apariţia tatăl meu, în somptuosul lui halat de casă cu buline.

— Ce spectacol fermecător! a spus el. Două fetiţe brunete la soare vorbind despre tartine.

— Din păcate, aici e doar o singură fetiţă! a răspuns Anne, râzând. Am vârsta ta, Raymond băiete!

Tata s-a aplecat şi a prins-o de mână.

— Mereu ironică, a spus el tandru, şi am văzut cum pleoapele ei clipesc ca la o mângâiere neaşteptată.

Am profitat de ocazie ca s-o şterg. Pe scară, m-am întâlnit cu Elsa. Se vedea bine că abia se sculase din pat; avea pleoapele umflate, buzele palide şi faţa stacojie din cauza soarelui. Am fost gata s-o opresc, să-i spun că Anne era jos cu o faţă îngrijită, că se va bronza frumos, uniform. Era cât pe ce s-o avertizez. Dar mi-ar fi luat-o probabil în nume de rău: avea douăzeci şi nouă de ani, cu

treisprezece ani mai puţin decât Anne, şi asta i se părea un atu decisiv.

Mi-am luat costumul de baie şi am dat fuga în golf. Spre surprinderea mea, Cyril era deja acolo, cu ambarcaţiunea lui. A venit spre mine cu un aer grav şi m-a prins de mâini.

— Aş vrea să-ţi cer iertare pentru ieri, a spus el.

— E vina mea, am răspuns.

Nu mă simţeam deloc jenată şi eram mirată de aerul lui solemn.

— Mi-e ciudă rău pe mine, a continuat el, împingând ambarcaţiunea în mare.

— N-ai de ce, am spus eu, veselă.

— Ba da!

Urcasem deja în barcă. El stătea în picioare, cu apa până la jumătatea gambelor, sprijinit cu ambele mâini de marginea de lemn ca de bara unei săli de tribunal. Am înţeles că nu va urca înainte să vorbim şi îl priveam cu toată atenţia necesară. îi cunoşteam bine faţa şi era uşor de descifrat. Mi-am spus că avea douăzeci şi cinci de ani, se credea un seducător, şi asta m-a făcut să râd.

— Nu râde, a spus el. Să ştii că mi-a fost ciudă pe mine ieri-seară. Nimic nu te apără de mine; de exemplu, tatăl tău, acea femeie... Dacă aş fi ultimul dintre ticăloşi, ar fi la fel; ai putea să mă crezi la fel de bine ca...

Nici măcar nu era ridicol. îmi spuneam că era bun, gata să mă iubească şi că mi-ar fi plăcut şi mie să-l iubesc. Mi-am aşezat braţele după gâtul lui şi

mi-am lipit obrazul de faţa lui. Avea umerii laţi şi îi simţeam corpul tare lipit de al meu.

— Eşti drăguţ, Cyril, am murmurat. Vei fi un frate pentru mine.

M-a luat în braţe şi, cu o exclamaţie furioasă, m-a smuls încetişor din barcă. Mă ţinea lipită de el, ridicată în aer, cu capul pe umărul lui. în acel moment îl iubeam. în lumina dimineţii, era la fel de bronzat, de plăcut, de blând ca mine; mă proteja. Când gura lui a căutat-o pe a mea, am început să tremur de plăcere ca şi el, şi sărutarea noastră a fost una fără remuşcări şi fără ruşine, doar o căutare profundă, întretăiată de murmure. Am fugit şi am înotat spre ambarcaţiunea care plutea în derivă. Mi-am cufundat faţa în apă ca s-o împrospătez, s-o răcoresc... Apa era verde. Mă simţeam cuprinsă de o fericire, de o detaşare totală.

La unsprezece şi jumătate, Cyril a plecat, iar tata şi femeile lui şi-au făcut apariţia pe cărare. Mergea între amândouă, ajutându-le să coboare, dându-le pe rând mâna cu o bunăvoinţă, o naturaleţe proprie lui. Anne îşi păstrase halatul: şi l-a scos calmă în faţa privirilor noastre pătrunzătoare şi s-a întins pe nisip. Avea talia subţire, picioarele perfecte şi era dezavantajată doar de o uşoară alterare a prospeţimii tenului. Totul reflecta probabil ani de îngrijiri, de supraveghere; i-am adresat tatălui meu o privire aprobatoare, cu sprânceana ridicată. Spre marea mea surpriză, nu mi-a răspuns l-a privire şi a închis ochii. Biata Elsa era într-o stare

jalnică, se dădea toată cu ulei. Nu-i acordam mai mult de o săptămână tatălui meu să... Anne a întors capul spre mine.

— Cecile, de ce te trezeşti atât de devreme aici? La Paris stăteai în pat până la prânz.

— Aveam treabă şi nu-mi venea deloc să mă scol, i-am răspuns.

Nu a zâmbit; zâmbea doar când voia ea, niciodată din decentă, ca toată lumea.

— Şi ce-ai făcut la examen?

— Am picat! am răspuns, cu antren.

— Trebuie neapărat să-l iei în octombrie.

— De ce? a intervenit tatăl meu. Eu n-am avut niciodată diplome şi duc o viaţă luxoasă.

— Ai avut ceva avere la început, i-a amintit Anne.

— Fata mea va găsi întotdeauna bărbaţi care s-o întreţină, a spus tata cu noblеţe.

Elsa a început să râdă şi s-a oprit când ne-a văzut privirile.

— Trebuie să se apuce de învăţat în vacanţa asta, a spus Anne, închizând ochii, ca să pună capăt discuţiei.

M-am uitat cu disperare la tata. Mi-a răspuns cu un mic zâmbet jenat. M-am imaginat în faţa paginilor lui Bergson, cu acele rânduri negre care îmi săreau în ochi, şi parcă auzeam râsul lui Cyril pe plajă... Acest gând m-a înspăimântat. M-am târât până la Anne şi am strigat-o încetişor. A deschis ochii. Mi-am aplecat spre ea faţa îngrijorată,

imploratoare, trăgân- du-mi şi mai mult obrajii ca să arăt ca o intelectuală surmenată.

— Anne, i-am spus, n-ai să-mi faci asta, n-ai să mă pui să învăţ pe căldura asta... în vacanţa asta care mi-ar putea face foarte mult bine...

S-a uitat fix la mine, apoi a zâmbit misterios şi a întors capul.

— Ar trebui să-ţi fac „asta”..., chiar pe căldura asta, cum spui tu. După cum te ştiu, o să fii bosumflată pe mine două zile şi vei lua examenul.

— Există lucruri cu care nu te poţi obişnui, i-am răspuns, serioasă.

Mi-a aruncat o privire amuzată şi insolentă şi m-am culcat la loc pe nisip, cuprinsă de neliniște. Elsa pe-rora despre festivităţile de pe coastă. Tata n-o asculta. Aşezat în vârful triunghiului format de corpurile lor, îşi aţintea spre Anne, spre faţa,

spre umerii ei o privire aproape fixă, cutezătoare, pe care o recunoşteam cu uşurinţă. Mâna lui se deschidea şi se închidea în nisip cu un gest molcom, regulat, neobosit. Am alergat spre mare şi m-am aruncat în apă, gemând de disperare

pentru vacanţa pe care am fi putut-o petrece şi care acum se spulberase. Aveam toate elementele unei drame: un seducător, o demimondenă şi o femeie inteligentă şi energică. Am zărit pe fundul apei o scoică

splendidă, o piatră roz şi albastră; am plonjat după ea, am luat-o încetişor şi am ţinut-o în mână până la masa de prânz. Mi-am spus că era un *porte-bonheur* de care n-am să mă despart toată vara. Nu ştiu de ce n-am pierdut-o, aşa

cum pierd totul. E şi acum în mâna mea, roz şi călduţă, şi când o privesc îmi vine să plâng.4

În zilele următoare, cel mai mult m-a mirat marea amabilitate pe care o arăta Anne faţă de Elsa. Nu rostea deloc, după numeroasele prostii care îi „iluminau” conversaţia, una dintre acele fraze scurte, specialitatea ei, care ar fi acoperit-o de ridicol pe biata Elsa. O lăudam în sinea mea pentru răbdare, pentru generozitate; nu-mi dădeam seama că era vorba de o mare abilitate. Tatăl meu s-ar fi plictisit repede de acest joc plin de cruzime. Aşa, îi era recunoscător şi nu ştia ce să facă pentru a-şi exprima gratitudinea. De altfel, această recunoştinţă era doar un pretext. îi vorbea, firește, ca unei femei foarte respectate, ca unei a doua mame pentru fiica lui: se folosea de această carte,

părând tot timpul că mă considera în paza ei, că o făcea puţin răspunzătoare de ceea ce eram, vrând parcă să şi-o apropie mai mult şi s-o lege şi mai strâns de noi. Dar unele priviri şi gesturi ale lui se adresau femeii pe care n-o cunoşti şi pe care ai dori s-o cunoşti trupeşte. Aceste priviri le surprindeam uneori şi la Cyril, şi atunci îmi venea să fug şi să-l provoc în acelaşi timp. Probabil că în privinţa asta eram mai influen- ţabilă decât Anne, pentru că ea dădea dovadă faţă de tatăl meu de o indiferenţă, de o amabilitate calmă care mă liniştea. Ajungeam să cred că mă înşelasem în prima zi, nu vedeam că această amabilitate lipsită de echivoc îl surescita pe tatăl meu. Şi mai ales tăcerile ei... tăcerile ei atât de naturale, dar elegante! Formau, cu piuiturile neîncetate ale Elsei un fel de antiteză ca lumina şi umbra. Biata Elsa! Nu bănuia nimic, era exuberantă şi agitată, permanent veştejită de soare.

Totuşi, într-o zi, a înţeles, că a surprins probabil o privire a tatălui meu. Am văzut-o înaintea mesei de prânz murmurându-i ceva la ureche: o clipă, el a părut surprins neplăcut, mirat, apoi a încuviinţat, zâmbind. La cafea, Elsa s-a ridicat şi, ajunsă la uşă, s-a întors spre noi cu un aer languros, inspirat, după cum mi s-a părut mie, din filmele americane, şi punând în intonaţia ei zece ani de galanterie franceză a spus:

— Vii, Raymond?

Tatăl meu s-a ridicat, aproape că a roşit şi a urmat-o, vorbind despre binefacerile siestei. Anne

nu a făcut nicio mişcare. Ţigara se consuma între degete. M-am simţit obligată să spun ceva:

— Oamenii pretind că siestele sunt foarte odihnitoare, dar eu cred că e o idee falsă...

M-am oprit imediat, conştientă de echivocul vorbelor mele.

— Te rog, a spus Anne, tăios.

Tonul ei era lipsit de orice ambiguitate. Văzuse imediat gluma de prost-gust. M-am uitat la ea. Avea o faţă voit calmă şi destinsă, care m-a emoţionat. Poate că în acel moment o invidia cu patimă pe Elsa. Ca s-o consolez, mi-a trecut prin minte o idee insolentă, care m-a încântat ca toate ideile mele insolente: ele îmi insuflau un fel de siguranţă, de complicitate cu mine însămi, de-a dreptul exaltantă. Nu m-am putut abţine să n-o exprim cu voce tare:

— Elsa e cam pârlită de soare, aşa că genul ăsta de siestă nu cred că e entuziasmant pentru niciunul dintre ei.

Ar fi fost mai bine dacă tăceam.

— Nu-mi plac deloc reflecţiile de genul ăsta, a spus Anne. La vârsta ta, e mai mult decât stupid, e penibil.

M-am enervat brusc.

— Am spus asta în glumă, scuze! Sunt sigură că, de fapt, sunt foarte mulţumiţi.

A întors capul spre mine şi m-a privit exasperată, l-am cerut imediat iertare. A închis ochii şi a început să-mi vorbească încet, cu răbdare:

— îţi faci o idee cam simplistă despre iubire. Nu-i deloc un şir de senzaţii independente unele de altele...

Mi-am spus că toate iubirile mele au fost aşa. O emoţie bruscă în faţa unei feţe, a unui gest, la o sărutare... Momente încântătoare, lipsite de coerenţă; asta era singura amintire pe care mi-o lăsau.

— Mai e şi altceva, a continuat Anne. Mai e tandreţea constantă, blândeţea, sentimentul că celălalt îţi lipseşte... Lucruri pe care nu le poţi înţelege.

A făcut un gest evaziv cu mâna şi a luat un ziar. Mi-ar fi plăcut să se înfurie, să iasă din acea indiferenţă resemnată în faţa carenţei mele sentimentale. Mi-am spus că avea dreptate, că trăiam ca un animal, după ceilalţi, că eram slabă şi lamentabilă. Mă dispreţuiam şi lucrul acesta îmi era groaznic de penibil, pentru că nu mă obişnuisem cu asta, pentru că nu mă judeca deloc, ca să spun aşa, nici în bine, nici în rău. Am urcat în camera mea, visând cu ochii închişi. Aşternutul era călduţ sub mine; parcă încă mai auzeam cuvintele rostite de Anne: „Acest altceva este sentimentul că celălalt îţi lipseşte”. Mie mi-a lipsit cineva vreodată?

Nu-mi mai amintesc incidentele din acele cincisprezece zile. După cum am mai spus, nu voiam să văd nimic precis, nimic ameninţător. De urmarea acestei vacanţe îmi amintesc, bineînţeles, foarte exact, deoarece i-am acordat întreaga atenţie, întreaga mea putere de înţelegere. Dar

aceste trei săptămâni, aceste trei săptămâni fericite în fond... Mă gândesc la Anne şi mă întreb în ce zi s-a uitat tatăl meu făţiş la gura ei, când i-a reproşat cu glas tare indiferenţa, prefăcându-se amuzat de asta? Atunci când, fără să zâmbească, i-a comparat subtilitatea cu semipros- tia Elsei? Liniştea mea se bizuia pe ideea stupidă că se cunoşteau de cincisprezece ani şi că, dacă ar fi fost să se iubească, ar fi început-o mai devreme. „Şi, mi-am spus, dacă s-ar întâmpla cumva una ca asta, tatăl meu va fi îndrăgostit trei luni şi Anne va rămâne cu câteva amintiri pasionate şi puţină umilire". Totuşi, nu ştiam că Anne nu era o femeie pe care o poţi abandona în felul ăsta? Dar Cyril era acolo şi îmi ocupa toate gândurile. Mergeam deseori împreună la localurile din Saint-Tropez şi dansam pe melodia leşinată a unui clarinet, şoptindu-ne vorbe de iubire pe care le uitam a doua zi, dar atât de dulci seara. Ziua, navigam în ambarcaţiunea lui cu pânze în apropierea ţărmului. Uneori ne însoţea şi tata. îl aprecia mult pe Cyril, mai ales de când îl lăsase să câştige o întrecere la crawl. îi spunea „micul meu Cyril", iar Cyril, „domnule", iar eu mă întrebam care dintre cei doi era adult.

într-o după-amiază, ne-am dus să bem ceaiul la mama lui Cyril. Era o doamnă în vârstă, calmă şi zâmbitoare, care ne-a vorbit despre greutăţile ei de văduvă şi de mamă. Tatăl meu şi-a manifestat toată înţelegerea, s-a uitat mereu spre Anne cu recunoş- tinţă şi i-a făcut multe complimente doamnei. Trebuie să spun că nu se temea niciodată că-şi

pierde timpul. Anne privea spectacolul cu un zâmbet amabil. La întoarcere, a spus că doamna era încântătoare. Am izbucnit în imprecaţii contra bătrânelor doamne de felul ei. S-au uitat la mine, pe buze cu un zâmbet indulgent şi amuzat care m-a scos din sărite.

— Nu v-aţi dat seama că e mulţumită de ea! am izbucnit. Că se felicită pentru viaţa ei fiindcă are sentimentul că şi-a făcut datoria şi...

— Dar e adevărat, a spus Anne. Şi-a făcut datoria de mamă şi soţie, cum se spune...

— Şi datoria de târfă? am întrebat eu.

— Nu-mi plac mojiciile, nici paradoxale, a spus Anne.

— Dar nu-i paradoxal. S-a căsătorit aşa cum se căsătoreşte toată lumea, din dorinţă sau pentru că aşa se face. A avut un copil. Ştii cum se fac copiii?

— Probabil că nu la fel de bine ca tine, dar am unele noţiuni, a răspuns Anne, cu ironie.

— Prin urmare, şi-a crescut acest copil. Probabil că s-a cruţat de spaimele, de tulburările adulterului. A avut viaţa pe care o au mii de femei şi e mândră de asta. înţelegeţi? Era în situaţia unei tinere burgheze, soţie şi mamă, şi n-a făcut nimic ca să iasă din situaţia asta. Se făleşte că n-a făcut nici una, nici alta, nu că ar fi făcut ceva.

— Am impresia că ce spui n-are niciun sens, a intervenit tata.

— E un fel de capcană! am exclamat. îţi spui pe urmă că ţi-ai făcut datoria pentru că n-ai făcut nimic. Dacă ar fi devenit o femeie de stradă, după ce s-a născut în mediul ei, atunci ar fi avut un merit.

— Astea sunt ideile la modă, dar n-au nicio valoare, a spus Anne.

Poate că era adevărat. Chiar credeam ceea ce spuneam, dar e adevărat că auzisem asta undeva. Totuşi, viaţa mea şi cea a tatălui meu susţineau această teorie şi Anne mă ofensa dispreţuind-o. Poţi fi ataşat de stfel de fleacuri

ca de orice altceva. Dar Anne nu mă considera o fiinţă care gândeşte. Deodată, mi se părea urgent, esenţial să demonstrez contrariul. Nu mă gândeam că voi avea atât de curând ocazia, nici că voi şti să profit de ea. De

altfel, admiteam fără greutate că, peste o lună, voi avea despre un anumit lucru o cu totul altă părere, că aveam convingeri care nu durau. Cum aş fi putut fi un suflet mare?5

i apoi, într-o zi, a venit sfârşitul. într-o diminea- ! ţă, tata ne-a spus că ne vom petrece seara la Cannes, unde vom juca şi dansa. îmi amintesc bucuria Elsei. în climatul familiar al cazinourilor, credea că-şi va regăsi personalitatea de femeie fatală puţin cam atenuată de soarele puternic şi de semisingură- tatea în care trăiam. Contrar previziunilor mele, Anne nu s-a opus acestor mondenităţi; ba chiar a părut destul de mulţumită. Aşa că, fără nici o teamă, după cină, am urcat în camera mea să-mi

pun rochia de seară, de altfel, singura pe care o aveam. Tata o alesese; era dintr-un material exotic, probabil puţin cam prea exotic pentru mine, pentru că el, ori din înclinaţie, ori din obişnuinţă, mă îmbrăca adesea cu dragă inimă în femeie fatală. L-am găsit jos, strălucind într-un smoching nou, şi mi-am trecut braţul după gâtul lui.

— Eşti cel mai frumos bărbat pe care îl cunosc.

— în afară de Cyril, a spus el, fără convingere. Iar tu eşti cea mai drăguţă fată pe care o cunosc.

— După Elsa şi Anne, am spus, cu aceeaşi lipsă de convingere.

S

— Pentru că nu sunt aici şi îşi permit să ne facă să aşteptăm, haide să dansezi cu bătrânul tău tată şi reumatismul lui.

Am regăsit euforia dinaintea ieşirilor noastre în oraş. Nu semăna deloc cu un tată bătrân. Dansând, îi simţeai parfumul obişnuit de colonie, de căldură şi de tutun. Respecta ritmul, dansând cu ochii pe jumătate închişi, pe buze cu un mic zâmbet fericit, imposibil de stăpânit, ca al meu în colţul gurii.

— Trebuie să mă înveţi *be-bop,* a spus el, uitând de reumatism.

S-a oprit din dans, ca să întâmpine cu un murmur reflex şi măgulitor sosirea Elsei. Cobora

scara lent, în rochia ei verde, cu un zâmbet blazat de monden pe buze, zâmbetul ei de cazinou. Scosese tot ce se putea din părul uscat şi pielea arsă de soare, dar rezultase mai curând ceva meritoriu decât strălucit. Din fericire, nu părea să-şi dea seama.

— Plecăm?

— Anne încă n-a coborât, am răspuns eu.

— Vezi dacă e gata, a spus tatăl meu. Până ajungem la Cannes se face miezul nopţii.

Am urcat treptele, încurcându-mă în rochie şi am bătut la uşă. Anne mi-a strigat să intru. M-am oprit în prag. Purta o rochie gri, un gri extraordinar, aproape alb, care atrăgea lumina, ca acele nuanţe pe care le are marea în zori. în seara aceea părea că întruchipează tot farmecul maturităţii.

— Splendid! am exclamat eu. O, Anne, ce rochie!

A zâmbit în oglindă cum zâmbeşti cuiva pe care îl
vei părăsi.

— Acest gri e foarte reuşit, a spus ea.

— Tu eşti o reuşită, i-am răspuns.

M-a prins de o ureche şi s-a uitat la mine. Avea nişte ochi de un albastru-închis. I-am văzut luminân- du-se, zâmbind.

— Eşti o fetiţă amabilă, chiar dacă uneori cam obositoare.

A trecut prin faţa mea, fără să se uite cu atenţie la rochia pe care o purtam, şi asta m-a

bucurat şi m-a făcut să sufăr în acelaşi timp. A coborât scara prima şi l-am văzut pe tatăl meu venind în întâmpinarea ei. S-a oprit la capătul de jos al scării, cu piciorul pe prima treaptă şi faţa ridicată spre ea. Else o privea şi ea cum cobora. îmi amintesc exact această scenă, în prim-plan, în faţa mea, ceafa aurie, umerii perfecţi ai frumoasei Anne; puţin mai jos, faţa uluită a tatălui meu, mâna întinsă şi, deja îndepărtată, silueta Elsei.

— Anne, eşti extraordinară! a spus tatăl meu.

Ea i-a zâmbit în trecere şi şi-a luat mantoul.

— Ne întâlnim acolo, a spus ea. Cecile, vii cu mine?

M-a lăsat să conduc. Drumul era atât de frumos noaptea, încât mergeam încet. Anne nu spunea nimic. Părea că nu aude nici măcar trompetele dezlănţuite de la radio. Când am fost depăşiţi de maşina tatălui meu, la o curbă, nici măcar n-a clipit. Mă simţeam deja ieşită din cursă în faţa unui spectacol în care nu mai puteam să intervin.

La cazinou, din cauza manevrelor tatălui meu, ne-am pierdut repede unii de alţii. M-am pomenit la bar, cu Elsa şi una dintre cunoştinţele ei, un sud-american pe jumătate beat. Făcea teatru şi, în pofida stării în care era, rămânea interesant prin pasiunea dedicată acestei îndeletniciri. Am petrecut aproape o oră plăcută cu el, dar Elsa se plictisea. Cunoştea unu-doi monştri sacri, dar tehnica nu o interesa. M-a întrebat brusc unde era tata, de parcă

aş fi putut să ştiu, apoi s-a îndepărtat. Sud-americanul a părut o clipă întristat, dar un nou whisky l-a înviorat. Nu mă gândeam la nimic, eram într-o euforie deplină, participând din politeţe la libaţiile lui. Lucrurile au devenit şi mai hazlii când a vrut să danseze. Eram obligată să-l ţin bine de după mijloc şi să-mi trag picioarele de sub ale lui, ceea ce îmi cerea multă energie. Râdeam atât de tare, încât, atunci când Elsa m-a bătut pe umăr şi i-am văzut mutra de Casandră, am fost gata s-o trimit la dracu.

— Nu-l găsesc, a spus ea.

Avea o expresie consternată; pudra se dusese, lăsând-o descoperită şi trasă la faţă. Arăta jalnic. M-am simţit deodată foarte furioasă pe tatăl meu. Era de o impolitețe de neconceput.

— A, ştiu unde sunt! am spus, zâmbind, ca şi cum ar fi fost vorba de un lucru foarte natural şi la care s-ar fi putut gândi fără îngrijorare. Mă întorc imediat.

Lipsit de sprijinul meu, sud-americanul a căzut în braţele Elsei şi părea să-i placă. M-am gândit cu tristeţe că avea sânii mai mari ca ai mei şi că nu puteam s-o detest din acest motiv. Cazinoul era mare; l-am străbătut de două ori fără niciun rezultat. Am trecut în revistă terasele şi m-am gândit, în sfârşit, la maşină. Mi-a trebuit puţin timp până s-o găsesc în parcare. Acolo erau. Mă apropiam prin spate şi i-am zărit prin geam. Le-am văzut profilurile foarte apropiate şi foarte grave, ciudat de frumoase în lumina felinarului. Se

priveau, probabil că vorbeau cu glas şoptit, le vedeam buzele mişcându-se. Aş fi vrut să plec, dar gândul la Elsa m-a făcut să deschid portiera. Mâna tatălui meu era aşezată pe braţul ei; abia dacă s-au uitat la mine.

— Vă distraţi bine? am întrebat, politicos.

— Ce s-a întâmplat? a spus tata, enervat. Ce cauţi aici?

— Şi voi? Elsa te caută de o oră peste tot.

Anne a întors capul spre mine lent şi, ai fi zis, cu un oarecare regret.

— Nu mai stăm. Spune-i că m-am simţit obosită şi că tatăl tău m-a dus acasă. După ce vă săturaţi de distracţie, vă întoarceţi cu maşina mea.

Tremuram de indignare, nu-mi mai găseam cuvintele.

— După ce ne săturăm de distracţie! Chiar nu vă daţi seama? E dezgustător!

— Ce-i dezgustător? a întrebat tata, cu mirare.

— Aduci o roşcată la mare, sub un soare pe care nu-l poate suporta, şi, când e cojită toată, o părăseşti. Foarte comod! Ce să-i spun eu Elsei?

Anne s-a întors spre el, cu un aer obosit. El i-a zâmbit, nu mă asculta. Ajunsesem la limita exasperării:

— O să-i spun... o să-i spun că tata a găsit altă damă cu care să se culce şi ea să mai treacă pe-aici, nu?

Exclamaţia tatălui meu şi palma primită de la Anne au fost simultane. Am scos repede capul din maşină. Mă duruse.

— Cere-ţi scuze, a spus tata.

Am rămas nemişcată lângă portieră, cu mintea cuprinsă de un vârtej de gânduri. Atitudinile nobile îmi trec prin cap întotdeauna prea târziu.

— Vino încoace, a spus Anne.

Nu părea ameninţătoare şi m-am apropiat. Şi-a aşezat mâna pe obrazul meu şi mi-a vorbit cu blândeţe, încetişor, ca şi cum aş fi fost puţin tâmpită.

— Nu fi rea. îmi pare rău de Elsa. Dar ai destulă subtilitate ca să aranjezi lucrurile cât mai bine. Mâine va urma o explicaţie. Te doare rău?

— Deloc, am răspuns politicos.

Această blândeţe bruscă şi excesul meu de violenţă de dinainte mă făceau să plâng. M-am uitat în urma lor şi am simţit un gol imens. Singura mea consolare era gândul la propria subtilitate. M-am întors cu paşi lenţi la cazinou, unde am găsit-o pe Elsa cu sud-americanul cramponat de braţul ei.

— Anne nu s-a simţit bine, am spus pe un ton detaşat. Tata a fost nevoit s-o ducă acasă. Bem şi noi ceva?

Elsa s-a uitat la mine fără să răspundă. Am căutat un argument convingător.

— Are greţuri, am spus. Arăta îngrozitor cu rochia toată pătată.

Acest detaliu mi s-a părut plin de realism, dar Elsa a început să plângă, încetişor, cu tristeţe. Mă uitam la ea şi nu ştiam ce să fac.

— Cecile, o, Cecile, eram atât de fericiţi..., a spus ea.

Plângea din ce în ce mai tare. Sud-americanul a început şi el să plângă, repetând:

— Eram atât de fericiţi, atât de fericiţi.

în acel moment, i-am detestat pe Anne şi pe tata. Aş fi făcut orice ca să n-o mai văd pe Elsa plângând, cu rimelul curs pe faţă, şi pe acel american suspinând.

— Nu este încă totul pierdut, Elsa. Vino cu mine acasă.

— Voi veni curând să-mi iau lucrurile, a răspuns ea, suspinând. Adio, Cecile, ne înţelegeam atât de bine...

N-am vorbit niciodată cu ea despre altceva decât despre vreme şi modă, dar aveam totuşi impresia că pierdeam o veche prietenă, l-am întors brusc spatele şi am alergat la maşină.

6

doua zi dimineaţă nu m-am simţit în apele mele, probabil din cauza paharelor de whisky băute cu o seară în urmă. M-am trezit de-a curmezişul patului, în întuneric, cu gura cleioasă, cu membrele zăcând într-o jilăveală insuportabilă. O rază de soare intra prin fanta jaluzelelor, luminând praful care urca în aer ca în lumina unui reflector. Nu-mi venea nici să mă scol, nici să stau în pat. Mă întrebam dacă Elsa se va întoarce, ce mutre vor face Anne şi tata în dimineaţa asta. M-am obligat să mă gândesc la ei

ca să mă scol din pat fără să-mi dau seama de efort. în sfârşit, am reuşit să simt sub picioare podeaua răcoroasă a camerei. Eram tristă şi ameţită. Oglinda îmi arăta o imagine jalnică. Mi-am lipit nasul de ea: ochii dilataţi, gura umflată, o faţă străină, a mea... Putem să fiu slabă şi laşă din cauza acelor buze, a proporţiilor, a acelor odioase, arbitrare limite? Şi dacă eram limitată, de ce o ştiam într-un mod atât de vădit, atât de contrar mie însămi? M-am distrat detestându-mă, urând acea faţă de lup, boţită de dezmăţ. Am început să repet acest cuvânt, dezmăţ, fără vlagă, privindu-mi ochii, şi, deodată, m-am văzut zâmbind. Ce dezmăţ, chiar aşa: câteva pahare amărâte, o palmă şi nişte lacrimi! M-am spălat pe dinţi şi am coborât.

Tata şi Anne ieşiseră deja pe terasă, stând unul lângă altul, în faţa tăvii cu micul dejun. Le-am adresat un salut vag şi m-am aşezat în faţa lor. Din pudoare, nu îndrăzneam să mă uit la ei, apoi, tăcerea lor m-a forţat să ridic privirea. Anne era trasă la faţă, singurul semn al unei nopţi de amor. Zâmbeau amândoi, fericiţi. Am fost impresionată: fericirea mi s-a părut întotdeauna o confirmare, o reuşită.

— Ai dormit bine? m-a întrebat tata.

— Aşa şi-aşa, am răspuns. Am băut prea mult whisky ieri-seară.

Mi-am umplut cana cu cafea, am gustat, dar am pus-o repede jos. Tăcerea lor avea un fel de

noblețe, de aşteptare, care mă stânjenea. Eram prea obosită ca s-o suport mult timp.

— Ce s-a întâmplat? De ce aveţi aerul ăsta misterios?

Tata a aprins o ţigară cu un gest care se dorea calm. Anne se uita la mine, vădit încurcată, aşa cum n-o mai văzusem niciodată.

— Aş vrea să-ţi spun ceva, a rostit ea, în cele din urmă.

Mă gândeam la ce era mai rău.

— O nouă misiune pe lângă Elsa?

Şi-a ferit privirea şi a întors capul spre tatăl meu.

— Tatăl tău şi cu mine am vrea să ne căsătorim, a spus ea.

Am privit-o fix, apoi m-am uitat la tata. Un minut, am aşteptat de la el un semn, un clipit din ochi, care m-ar fi indignat şi liniştit totodată. Dar îşi privea mâinile. îmi spuneam: „Nu-i cu putinţă". Dar ştiam deja că era adevărat.

— E o idee foarte bună, am spus, ca să câştig timp.

Nu reuşeam să înţeleg: tata, care se opunea cu încăpăţânare căsătoriei, lanţurilor, într-o noapte hotăra... Asta ne schimba întreaga viaţă. Ne pierdeam independenţa. Mi-am închipuit atunci viaţa noastră în trei, o viaţă brusc echilibrată de inteligenţa, rafinamentul adus de Anne, acea viaţă pentru care o invidiam. Prieteni inteligenţi, delicaţi, seri fericite, liniştite... Dispreţuiam brusc cinele zgomotoase, sud-america- nii, Elsele. Eram

cuprinsă de un sentiment de orgoliu, de superioritate.

— Este o idee foarte, foarte bună, am repetat, şi le-am zâmbit.

— Pisicuţa mea, ştiam că vei fi mulţumită, a spus tatăl meu.

Era destins, încântat. Redesenată de ostenelile amorului, faţa frumoasei Anne părea mai accesibilă, mai tandră decât o văzusem vreodată.

— Vino aici, pisicuţa mea, a spus tata.

întindea spre mine amândouă mâinile, mă trăgea
la el, mă lipea de el. Stăteam pe jumătate îngenuncheată în faţa lor, iar ei mă priveau cu o emoţie plină de blândeţe, mângâindu-mi capul. Dar nu m-am mai gândit că viaţa mea poate că lua o întorsătură în acel moment, ci că eram cu adevărat pentru ei o pisicuţă, un mic animal afectuos. îi simţeam deasupra mea, uniţi de trecut şi de viitor, de legături pe care nu le cunoşteam, care pe mine nu mă puteau include. în mod voit, am închis ochii, mi-am sprijinit capul de genunchii lor, am râs cu ei, mi-am reluat rolul. De altfel, nu eram fericită? Anne era o persoană foarte bine, fără urmă de meschinărie. Mă va îndruma, îmi va uşura viaţa, îmi va indica în orice împrejurare drumul de urmat. Voi deveni împlinită, şi tatăl meu odată cu mine.

Tata s-a ridicat să mai aducă o sticlă de şampanie. Eram scârbită. Era fericit, ăsta era lucrul principal, dar îl văzusem foarte des fericit datorită unei femei...

— îmi era puţin teamă de tine, a spus Anne.

— De ce? am întrebat.

După spusele ei, aveam impresia că împotrivirea mea ar fi putut împiedica în vreun fel căsătoria a doi adulţi.

— Mă temeam să nu-ţi fie frică de mine, a spus ea, şi a început să râdă.

Am râs şi eu, pentru că, într-adevăr, îmi era puţin frică de ea. îmi transmitea astfel că ştia şi că era inutil.

— Nu ţi se pare ridicolă căsătoria asta între doi oameni bătrâni?

— Nu sunteţi bătrâni, am răspuns, cu toată convingerea necesară, pentru că tata revenea valsând cu sticla în braţe.

S-a aşezat lângă Anne şi şi-a trecut braţul după umerii ei. Ea şi-a înclinat corpul spre el cu o mişcare care m-a făcut să privesc în jos. Probabil că pentru asta se căsătorea cu el: pentru râsul lui, pentru acel braţ ferm şi liniştitor, pentru vitalitatea şi căldura lui.

Patruzeci de ani, teama de singurătate, poate ultimele imbolduri ale simţurilor... Nu mă gândisem însă niciodată la Anne ca la o femeie, ci ca la o entitate. Văzusem în ea siguranţa, eleganţa, inteligenţa, dar niciodată senzualitatea, slăbiciunea... Mândria tatălui meu era lesne de înţeles: orgolioasa, indiferenta Anne Larsen se căsătorea cu el. O iubea, va putea s-o iubească mult timp? Puteam să fac o deosebire între această

tandreţe şi cea pe care o avea faţă de Elsa? Am închis ochii, soarele mă toropea. Stăteam toţi trei pe terasă, plini de reticenţe, de temeri secrete şi de fericire.

Elsa nu a mai venit în zilele acelea. O săptămână a trecut foarte repede. Şapte zile fericite, plăcute, singurele. Făceam planuri complicate despre mobilier, programe. Eu şi tata le voiam foarte strânse, dificile, cu inconştienţa celor care nu au avut niciodată aşa ceva. De altfel, am crezut vreodată în ele? Tata chiar a fost convins că va fi posibil să ia prânzul zilnic în acelaşi loc şi cina acasă, unde să şi rămână după aceea? Totuşi, îşi lua adio cu veselie de la viaţa boemă, susţinea ordinea, viaţa burgheză, elegantă, organizată. Probabil că toate astea erau pentru el, ca şi pentru mine, doar construcţii mentale.

Acea săptămână mi-a lăsat o amintire pe care îmi place s-o disec astăzi, ca să mă pun singură la încercare. Anne era destinsă, încrezătoare, de o mare blândeţe, tatăl meu o iubea. îi vedeam coborând dimineaţa, lipiţi unul de altul, răzând împreună, cu ochii încercănaţi, şi jur că mi-ar fi plăcut să dureze aşa toată viaţă. Seara, coboram deseori pe ţărm să bem un aperitiv la o terasă. Peste tot eram consideraţi o familie unită, normală, iar eu, obişnuită să ies singură cu tata şi să culeg zâmbete şi priviri maliţioase sau pline de milă, mă bucuram că reveneam la rolul vârstei mele. Căsătoria trebuia să aibă loc la Paris, la începutul toamnei.

Bietul Cyril constata cu o oarecare stupefacţie transformările noastre interioare. Dar acest sfârşit legal îl bucura. Ne plimbam împreună cu ambarcaţiunea lui, ne sărutam când aveam chef şi, uneori, când îşi apăsa buzele de gura mea, revedeam faţa frumoasei Anne, faţa uşor marcată dimineaţa, acel fel de lentoare, de nepăsare fericită pe care dragostea o conferă gesturilor, şi o invidiam. Pierdeam gustul sărutărilor şi, dacă Cyril m-arfi iubit mai puţin, poate că în acea săptămână aş fi devenit amanta lui.

La şase, revenind din insule, Cyril trăgea ambarcaţiunea pe nisip. Ajungeam la vilă prin pădurea de pini şi, ca să ne încălzim, inventam jocuri de indieni, curse cu handicap. Mă prindea întotdeauna din urmă înainte de a ajunge acasă, se năpustea asupra mea strigând victorios, mă rostogolea în acele de pin, mă imobiliza, mă săruta. îmi amintesc şi acum gustul acelor sărutări gâfâite, sterile, şi bătăile inimii lui Cyril lipit de inima mea, în cadenţă cu revărsarea valurilor pe nisip... Unu, doi, trei, patru bătăi ale inimii şi zgomotul domol pe nisip, unu, doi, trei... unu: îşi trăgea răsuflarea, sărutarea lui devenea mai precisă, presantă, nu mai auzeam zgomotul mării, pentru că în urechi îmi răsuna cursa rapidă a propriului sânge.

Anne ne-a surprins într-o seară. Cyril era întins lângă mine, eram pe jumătate goi în lumina plină de nuanţe roşiatice şi de umbre ale asfinţitului

şi înţeleg că asta a putut s-o înşele pe Anne. Mi-a rostit numele pe un ton tăios.

Cyril s-a ridicat brusc, ruşinat, bineînţeles. M-am ridicat şi eu, mai lent, uitându-mă la Anne. Ea s-a întors spre Cyril şi i-a vorbit încet, ca şi cum nu l-ar fi văzut:

— Nu aş vrea să te mai văd de astăzi înainte, a spus ea.

El nu a răspuns, s-a aplecat spre mine şi mi-a sărutat umărul, apoi a plecat. Acest gest m-a mirat şi m-a emoţionat, ca un angajament. Anne se uita fix la mine, cu un aer grav şi detaşat de parcă s-ar fi gândit la altceva. Asta m-a agasat: dacă se gândea la altceva, nu avea rost să vorbească atâta. M-am apropiat de ea, luând un aer jenat, doar din politeţe. Mi-a luat un ac de pin lipit de gât şi abia atunci a părut că mă vede cu adevărat. Am urmărit-o cum îşi punea pe faţă frumoasa ei mască de dispreţ, acea expresie de lehamite şi de dezaprobare care o făcea remarcabil de frumoasă şi mă speria puţin.

— Ar trebui să ştii că acest gen de distracţii te duc în general la clinică, a spus ea.

îmi vorbea stând în picioare, privindu-mă fix, şi eram foarte stingherită. Făcea parte dintre acele femei care pot să vorbească stând cu spatele drept, fără să se mişte; eu însă aveam nevoie de un fotoliu, de ajutorul unui obiect de care să mă agăţ, de o ţigară, trebuia să-mi legăn piciorul şi să mă uit la acest legănat...

— Nu trebuie să exagerăm, am spus, zâmbind. Doar l-am sărutat pe Cyril, asta n-o să mă facă să ajung la clinică...

— Te rog să nu te mai vezi cu el, a insistat ea, ca şi cum ar fi crezut că e vorba de o minciună. Nu protesta: ai şaptesprezece ani şi n-am să te las să-ţi strici viaţa. De altfel, ai de lucru, vei avea ocupate toate după-amiezile.

Mi-a întors spatele şi s-a îndreptat spre casă cu pasul ei nonşalant. Consternarea mă ţintuia locului. Vorbise serios: argumentele, tăgăduirile mele erau primite cu o formă de indiferenţă mai rea decât dispreţul, ca şi cum n-aş fi existat, ca şi cum aş fi fost ceva ce trebuia supus, nu eu, Cecile, pe care o cunoştea dintotdeauna, pe care nu ar fi putut s-o pedepsească astfel. Singura mea speranţă era tata. Va reacţiona ca de obicei: „Cine e acest băiat, pisicuţa mea? Cel puţin, e frumos şi sănătos? Fereşte-te de ticăloşi, fetiţo". Trebuia să reacţioneze în felul ăsta, altfel, adio vacanţă!

Cina a fost un adevărat coşmar. Anne nu-mi spusese: „Nu-i voi povesti nimic tatălui tău, nu sunt o denunţătoare, dar îmi promiţi că te vei apuca serios de învăţat". Acest gen de calcul îi era străin. îmi părea bine şi în acelaşi timp aveam pică pe ea, pentru că asta mi-ar fi permis s-o dispreţuiesc. A evitat acest pas greşit, ca şi pe celelalte, şi abia după ciorbă a părut să-şi amintească de incident.

— Aş vrea să-i dai câteva sfaturi utile fiicei tale, Raymond. în seara asta, am găsit-o în pădurea de pini cu Cyril şi păreau foarte intimi.

Tata a încercat să ia totul în glumă, bietul de el.

— Ce tot spui? Ce făceau?

— L-am sărutat! am strigat cu ardoare. Anne a crezut...

— N-am crezut nimic, mi-a tăiat ea vorba. Dar consider că ar fi bine să nu se mai vadă cu el un timp şi să înveţe mai mult la filozofie.

— Biata de ea! a spus tata. La urma urmelor, acest Cyril e un băiat drăguţ, nu?

— Şi Cecile e o fată drăguţă, a răspuns Anne. De aceea mi-ar părea rău să aibă vreun accident. Şi dat fiind libertatea completă pe care o are aici, faptul că e tot timpul cu acest băiat şi lipsa lor de ocupaţie, lucrul ăsta mi se pare inevitabil. Ţie nu?

Când am auzit acest „ţie nu?”, am ridicat ochii şi tata a lăsat privirea în jos, foarte dezolat.

— Probabil că ai dreptate, a răspuns el. Da, în definitiv, ar trebui să înveţi puţin, Cecile. Doar trebuie să recuperezi la filozofie!

— Şi ce dacă? am răspuns tăios.

S-a uitat la mine şi apoi şi-a ferit privirea. Eram uluită. îmi dădeam seama că nepăsarea este singurul sentiment pe care îl poate inspira viaţa noastră şi nu dispunea de argumente să se apere.

— Haide, a spus Anne, prinzându-mă de mână pe deasupra mesei, vei schimba personajul

„fata din pădure” cu acela de şcolăriţă silitoare, şi doar pentru o lună. Nu e o nenorocire, da?

Anne se uita la mine, el mă privea zâmbind: în această perspectivă, începutul era simplu. Mi-am tras mâna încetişor.

— Da, am răspuns eu, grav.

Am spus un „da” atât de încet, încât nu m-au auzit sau nu au vrut să audă. A doua zi dimineaţă, mă trezeam în faţa unei fraze de Bergson: „Orice eterogenitate am putea găsi la prima vedere, între fapte şi cauză, şi, deşi nu e vorba nici pe departe de o regulă care să conducă la o afirmaţie despre fondul lucrurilor, întotdeauna simţim că ne tragem forţa de a iubi omenirea dintr-un contact cu principiul generator al speciei umane”. Am repetat această frază, la început încet, ca să nu mă enervez, apoi cu glas tare. Mi-am apucat capul cu mâinile şi am privit-o cu atenţie. în sfârşit, am înţeles-o şi m-am simţit la fel de rece, de neputincioasă ca atunci când am citit-o prima dată. Nu puteam să continui; priveam rândurile următoare cu sârg şi bunăvoinţă şi, brusc, ceva s-a stârnit în mine, ca un vânt, şi m-am aruncat în pat. M-am gândit la Cyril, care mă aştepta în micul golf auriu, la legănatul molcom al ambarcaţiunii, la gustul sărutărilor noastre, şi m-am gândit şi la Anne. în aşa fel, încât m-am ridicat în capul oaselor, cu inima bătând cu putere, spunându-mi că era stupid şi monstruos, că sunt doar un copil răsfăţat şi leneş şi nu am dreptul să gândesc astfel. Şi am continuat, fără să vreau, să mă gândesc: că era dăunătoare şi

periculoasă şi că trebuia înlăturată din drumul nostru. îmi aminteam de acel dejun, când stătusem cu dinţii strânşi. Ofensată, învinsă de ranchiună, un sentiment pentru care mă dispreţuiam, mă ridiculizam... da, tocmai asta îi reproşam; Anne mă împiedica să mă iubesc pe mine însămi. Eu, cu o înclinaţie atât de naturală pentru fericire, amabilitate, nepăsare, intram din cauza ei într-o lume unde domneau reproşurile şi conştiinţa încărcată, unde, prea nepricepută în introspecţie, mă pierdeam singură. Şi ce-mi aducea ea? îi măsurăm forţa: îl voia pe tatăl meu, îl avea, şi urma să facă treptat din noi soţul şi fiica lui Anne Larsen. Adică nişte fiinţe lustruite, bine-crescute şi fericite. Pentru că ne făcea fericiţi. Simţeam foarte bine cu câtă uşurinţă noi, nestatornici, vom ceda acestei atracţii de conduşi, lipsiţi de responsabilitate. Era mult prea eficace. Tata se delimita deja de mine; faţa lui jenată, felul în care îşi ferise privirea la masă mă obsedau, mă torturau. îmi aminteam aproape cu lacrimi în ochi de toate vechile noastre complicităţi, de râsul nostru atunci când ne întorceam în zori cu maşina pe străzile scăldate de lumina albicioasă ale Parisului. Totul se sfârşise. Aveam să fiu şi eu influenţată, remaniată, orientată de Anne. Nici măcar nu sufeream: acţiona cu inteligenţă, ironie, blândeţe. Nu eram în stare să-i ţin piept; peste şase luni, nici măcar n-am să mai vreau s-o fac.Trebuia neapărat să mă scutur, să-mi redobândesc tatăl şi viaţa noastră de altădată. Cât de fermecători deveneau deodată cei doi ani plini de veselie şi

incoerenţă care tocmai se încheiaseră, acei doi ani pe care îi renegasem atât de repede zilele trecute! Libertatea de a gândi şi de a gândi prost, şi de a gândi puţin, libertatea de a-mi alege eu însămi viaţa, de a mă alege eu însămi. Nu pot să spun „de a fi eu însămi”, pentru că nu eram decât o cocă modelabilă.

Ştiu că pot fi găsite acestei schimbări motive complicate, că e posibil să mi se pună în cârcă complexe sforăitoare: o iubire incestuoasă pentru tatăl meu sau o pasiune nesănătoasă pentru Anne. Dar eu cunosc adevăratele cauze: căldura, Bergson, Cyril sau cel puţin absenţa lui. Am petrecut întreaga după-amiază într-un şir de stări neplăcute, dar rezultate toate din această descoperire: că eram la mâna ei. Nu eram obişnuită să gândesc, şi asta mă făcea iritabilă. La masă, ca şi dimineaţă, n-am deschis gura. Tata s-a crezut obligat să facă o glumă:

— Ceea ce-mi place mie la tineri e antrenul, conversaţia lor!

L-am privit crunt, cu duritate. E adevărat că îi plăceau tinerii, şi cu cine să fi vorbit dacă nu cu el? Vorbisem despre toate: despre iubire, despre moarte, despre muzică. Şi acum mă părăsea, mă dezarma chiar el. Mă uitam la el şi îmi spuneam: „Nu mă mai iubeşti ca înainte, mă trădezi”. Şi încercam să-l fac să înţeleagă fără să vorbesc; eram în plină dramă. M-a privit şi el, brusc alarmat, înţelegând poate că nu mai era un joc şi că înţelegerea dintre noi era

în pericol. L-am văzut încremenind, întrebător. Anne a întors capul spre mine.

— Nu-mi place cum arăţi; am remuşcări că te-am pus să înveţi.

Nu i-am răspuns, mă detestam prea mult pentru acel fel de dramă în care jucam, nemaiputând s-o opresc. Am plecat de la masă. Pe terasă, în dreptunghiul luminos proiectat de fereastra sufrageriei, am văzut mâna ei, o mână lungă şi plină de viaţă, legănându-se şi găsind-

o pe cea a tatălui meu. M-am gândit la Cyril; aş fi vrut să mă ia în braţe, pe acea terasă invadată de greieri şi de lumina lunii. Aş fi vrut să fiu mângâiată, consolată, reîmpăcată cu mine însămi. Tata şi Anne tăceau: îi aştepta o noapte de dragoste, pe mine, Bergson. Am încercat să plâng, să mă înduioşez pentru soarta mea; zadarnic.

Anne mă înduioşa, ca şi cum aş fi fost sigură că o voi învinge

.PÄE.TEÄ Ä DOUĂ

1

Începând din acel moment, claritatea amintirilor mă uimeşte. Deveneam mult mai conştientă de cei-lalţi, de mine însămi. Spontaneitatea, un egoism facil fuseseră întotdeauna pentru mine un lux natural. Pur şi simplu, trăisem. Numai că acele câteva zile mă tulburaseră îndeajuns ca să ajung să reflectez, să mă privesc trăind. Treceam prin toate chinurile introspecţiei fără să mă pot împăca deloc cu mine însămi. „Sentimentul acesta, îmi spuneam, sentimentul acesta faţă de Anne e prostesc şi meschin, după cum dorinţa de a o despărţi de tata e plin de cruzime”. Dar, în definitiv, de ce să mă judec astfel? Fiind pur şi simplu eu, nu eram liberă să simt ceea ce se întâmpla? Pentru prima dată în viaţă, acest „eu” părea că se divide şi descoperirea acestei dualităţi mă uimea tare mult. Găseam scuze

foarte bune, mi le murmuram singură, considerându-mă sinceră, şi, brusc, se ivea un alt „eu”, care îmi prezenta falsitatea propriilor argumente, strigându-mi că mă înşelam singură, deşi păreau adevărate. Dar, oare, nu acest eu mă înşela? Această luciditate nu era eroarea cea mai mare? Mă zbăteam ore întregi în camera mea ca să aflu dacă teama, ostilitatea pe care mi le inspira Anne erau justificate sau eram doar o fetiţă egoistă şi răsfăţată tânjind după o falsă independenţă.

între timp, slăbeam câte puţin în fiecare zi, dormeam pe plajă şi, la fiecare masă, păstram fără să vreau o tăcere plină de temeri care îi jena pe cei-lalţi. Mă uitam la Anne, trăgeam cu ochiul la ea tot timpul, şi îmi spuneam cât dura masa: „Gestul ăsta pe care l-a făcut spre el nu înseamnă oare iubire, o iubire aşa cum nu mai întâlnise niciodată? Cum aş fi putut să-i detest zâmbetul adresat mie, însoţit de o umbră de îngrijorare?” Dar, brusc, spunea: „După ce ne vom întoarce acasă, Raymond...” Atunci, gândul că va împărţi viaţa cu noi, că va interveni în ea mă enerva. Mi se părea că e doar abilitate şi răceală. îmi spuneam: „E rece, noi suntem plini de căldură; e autoritară, noi suntem independenţi; e indiferentă, n-o interesează oamenii, pe noi ne pasionează; e rezervată, noi suntem veseli. Numai noi doi suntem vii şi ea se va strecura între noi cu calmul ei, se va încălzi, ne va lua puţin câte puţin căldura, ne va fura totul, ca un şarpe frumos”. Şi repetam întruna, un şarpe frumos... un şarpe frumos! îmi întindea pâine şi, brusc, mă trezeam şi

strigam la mine: „Dar e o nebunie, e vorba de Anne, inteligenta Anne, cea care se ocupă de tine. Răceala e forma ei de viaţă, nu poţi vedea în ea ceva calculat; indiferenţa o protejează de o mie de lucruri sordide, e o garanţie de noblețe”. Un şarpe frumos... Simţeam cum pălesc de ruşine, mă uitam la ea şi o imploram încet de tot să mă ierte. Uneori, surprindea aceste priviri şi uimirea, incertitudinea îi întunecau faţa, îi întrerupeau frazele. Căuta instinctiv privirea tatălui meu; iar el se uita la ea cu admiraţie sau dorinţă, fără să înţeleagă cauza acestei neliniști, în sfârşit, reuşeam treptat să fac atmosfera sufocantă şi mă detestam pentru asta.

Tatăl meu suferea atât cât era posibil să sufere în cazul lui. Adică puţin, pentru că era îndrăgostit nebuneşte de Anne, beat de mândrie şi plăcere şi doar pentru asta trăia. Totuşi, într-o zi, când moţăiam pe plajă, după baia de dimineaţă, s-a aşezat lângă mine şi m-a privit, l-am simţit privirea. Am vrut să mă ridic şi să-i propun să mergem în apă, cu aerul acela de falsă veselie care îmi devenea familiar. Dar şi-a aşezat mâna pe capul meu şi a rostit pe un ton lamentabil:

— Anne, vino s-o vezi pe lăcusta asta, e slabă ca o scobitoare. Dacă e din cauza învăţatului, trebuie să se oprească.

Credea că aranja totul şi, poate că, în urmă cu zece zile, totul s-ar fi aranjat astfel. Dar ajunsesem mult prea departe pe calea complicaţiilor şi orele de învăţat din cursul după-

amiezii nu mă mai jenau, dat fiind că nu mai deschisesem o carte după Bergson.

Anne s-a apropiat. Am rămas întinsă pe burtă, atentă la zgomotul paşilor ei. S-a aşezat de cealaltă parte şi a murmurat:

— E adevărat că nu-i prieşte. De altfel, ar fi de ajuns să înveţe cu adevărat decât să se învârtească prin cameră.

M-am întors cu faţa în sus şi m-am uitat la ei. Cum ştia că nu învăţam? Poate chiar ghicise ce aveam în cap, o credeam în stare de orice. Gândul acesta m-a speriat.

— Nu mă învârt prin cameră, am protestat.

— îti lipseşte băiatul ăla? a întrebat tata.

— Nu!

Nu eram foarte sinceră. Dar e adevărat că nu avusesem timp să mă gândesc la Cyril.

— Şi, totuşi, nu te simţi bine, a spus tata, cu severitate. Anne, o vezi? Ai zice că e un pui golit de măruntaie şi pus la soare să se prăjească.

— Mica mea Cecile, fă un efort, a spus Anne. învaţă puţin şi mănâncă mult. Acest examen e important...

— Mă doare-n cot de examen! am strigat. înţelegeţi, mă doare-n cot!

Am privit-o cu disperare, drept în faţă, ca să înţeleagă că era ceva mai grav decât un examen. Trebuia să-mi spună: „Atunci, despre ce-i vorba?" Trebuia să mă bombardeze cu întrebări, să mă forţeze să-i spun totul. Şi atunci m-ar fi convins, ar

fi hotărât ce voia ea, dar n-aş mai fost infestată de aceste sentimente acide şi deprimante. Se uita la mine cu atenţie, îi vedeam albastrul frumos al ochilor umbriţi de atenţie, de reproş. Şi am înţeles că niciodată nu se va gândi să-mi pună întrebări, să mă elibereze, pentru că nu-i va trece prin minte această idee şi considera că era un lucru care nu se face. Pentru că nici nu bănuia că mă obseda un gând care mă făcea să sufăr şi, dacă s-ar fi gândit la asta, ar fi făcut-o cu dispreţ şi indiferenţă! Anne acorda întotdeauna lucrurilor importanţa lor exactă. De aceea, niciodată, niciodată nu mă voi putea înţelege cu ea!

M-am lăsat brusc pe nisip, mi-am aşezat obrazul pe suprafaţa caldă a plajei, am oftat şi am tremurat puţin. Mâna ei, calmă şi sigură, s-a aşezat pe ceafa mea şi m-a ţinut nemişcată un moment, cât să înceteze tremurul nervos.

— Nu-ţi complica viaţa, a spus ea. Tu care erai atât de mulţumită şi de agitată, tu care erai cu capul în nori, ai devenit cerebrală şi tristă. Nu-i un personaj care să ţi se potrivească.

— Ştiu, am răspuns. Eu sunt tânăra fiinţă inconştientă şi sănătoasă, plină de veselie şi de stupiditate.

— Hai la masă, a spus ea.

Tata se depărtase, nu-i plăceau astfel de discu-

ţii. Pe drum, m-a prins de mână şi m-a ţinut strâns. Era o mână fermă, reconfortantă; ea îmi ştersese nasul la prima decepţie sentimentală, mi-o ţinuse pe a mea în momentele de linişte şi de fericire perfectă, o strânsese pe furiş în momentele de complicitate şi când râsesem în hohote. Acea mână, pe volan

sau bâjbâind după chei,
seara, căutând
zadarnic broasca uşii,
acea mână pe umărul
unei femei sau pe
ţigări, acea mână nu
mai putea să facă nimic
pentru mine. Am
strâns-o foarte tare.
Tata a întors capul spre
mine şi mi-a zâmbit

.2

u trecut două zile: mă măcinam, îmi epuizam vlaga. Nu puteam să scap de obsesia că Anne ne va jefui existența. Nu încercam să-l revăd pe Cyril; el m-ar fi liniştit, mi-ar fi adus puţină fericire, dar nu aveam chef. Ba chiar îmi făcea oarecare plăcere să-mi pun întrebări fără răspuns, să-mi amintesc de zilele trecute, să mă tem de cele care vor urma. Era foarte cald; camera mea era cufundată în penumbră, cu jaluzelele trase, dar nu era de ajuns ca să înlăture o apăsare care plutea în aerul jilav insuportabil. Stăteam în pat, cu capul pe spate şi ochii în tavan, făcând uneori o mişcare ostenită în căutarea unui colţ de aşternut răcoros. Nu dormeam; puneam la pick-upul de la picioarele patului discuri cu muzică lentă, fără melodie, doar ritmate. Fumam mult, mă consideram decadentă şi îmi plăcea. Dar acest joc nu era de ajuns ca să mă amăgească: eram tristă, dezorientată.

într-o după-amiază, camerista a bătut la uşă şi m-a anunţat cu un aer misterios că „era cineva jos”. M-am gândit imediat la Cyril. Am coborât, dar nu era el, ci Elsa. Mi-a strâns mâinile cu efuziune. Am privit-o şi m-a uimit noua ei frumuseţe. Era, în sfârşit, bronzată; un bronz deschis la culoare, regulat, foarte îngrijită, strălucind de tinereţe.

— Am venit să-mi iau valizele, a spus ea. Juan mi-a cumpărat câteva rochii, dar nu-s de ajuns.

M-am întrebat o clipă cine era Juan, dar nu era treaba mea. O revedeam cu plăcere pe Elsa: emana o ambianţă de femeie întreţinută, de baruri, de seri frivole care îmi aminteau de zilele fericite, l-am spus că-mi părea bine că o revedeam şi m-a asigurat că noi două ne-am înţeles bine întotdeauna, pentru că aveam puncte comune. Mi-am ascuns un mic fior şi i-am propus să urce în camera mea, ceea ce ar fi scu- tit-o să-i întâlnească pe tata şi pe Anne. Când i-am vorbit despre tatăl meu, nu şi-a putut reţine o mică mişcare a capului şi mi-am mărturisit că poate încă îl mai iubea... în pofida lui Juan şi a rochiilor sale. Şi mi-am mai spus că, în urmă cu trei săptămâni, nu aş fi remarcat această mişcare.

Apoi, în camera mea, am ascultat-o vorbind cu vervă despre viaţa mondenă şi exaltantă pe care o dusese. Am simţit în mod confuz cum se năşteau în mintea mea idei ciudate, inspirate în parte de noua ei înfăţişare. în sfârşit, s-a oprit singură, poate din cauza tăcerii mele, a făcut câţiva paşi prin cameră şi, fără să se întoarcă, m-a întrebat cu o voce detaşată dacă „Raymond era fericit". Am avut impresia că marcam un punct şi am înţeles imediat de ce. Atunci, în mintea mea, se amestecau o mulţime de planuri, alte planuri au apărut brusc şi m-am simţit prăbuşin- du-mă sub greutatea argumentelor mele. Dar, foarte repede, am ştiut ce să-i răspund:

— „Fericit" e mult spus! Anne nu-l lasă să creadă altceva. Este foarte abilă.

— Foarte! a repetat Elsa, oftând.

— N-ai să ghiceşti niciodată ce l-a convins să facă. O să se căsătorească cu el.
Elsa a întors spre mine o faţă îngrozită.
— Să se căsătorească? Raymond vrea să se însoare, el?
— Da, Rayomnd o să se însoare, am răspuns.
Şi, deodată, mi-a venit să râd. Mâinile îmi tremurau. Elsa părea năucită, ca şi cum i-aş fi dat o lovitură. Nu trebuia s-o las să gândească şi să deducă faptul că, în definitiv, avea o vârstă şi că nu-şi putea petrece toată viaţa cu demimondene. M-am aplecat în faţă şi am spus cu glas şoptit, ca s-o impresionez:
— Lucrul ăsta nu trebuie să se întâmple, Elsa. El suferă deja. Nu-i un lucru posibil, înţelegi foarte bine.
— Da, a răspuns ea.
Părea fascinată; asta mă făcea să râd şi tremuram şi mai tare.
— Te aşteptam, am continuat eu. Numai tu poţi să lupţi cu Anne. Numai tu ai destulă clasă.
Vedeam bine că mă credea pe cuvânt!
— Dar, dacă să căsătoreşte cu ea, însemnă că o iubeşte, a obiectat Elsa.
— Haide, Elsa, el pe tine te iubeşte! am răspuns încetişor. Nu încerca să mă faci să cred că nu ştiai.
Am văzut-o clipind repede din pleoape, întorcând capul în altă parte ca să-şi ascundă plăcerea, speranţa pe care i-o dădeam. Acţionam cuprinsă parcă de un fel de vâltoare, simţeam exact ce trebuia să-i spun.

— înţelegi, am continuat, l-a luat cu echilibrul conjugal, cu întemeierea unui cămin, cu morala, şi l-a fraierit.

Cuvintele mă apăsau insuportabil... Pentru că, în fond, îmi exprimam astfel propriile sentimente, sub o formă elementară şi grosolană, desigur, dar asta gândeam.

— Dacă se căsătoresc, viata noastră în trei e distrusă, Elsa. Trebuie să-l apărăm pe tatăl meu, e un copil mare... Un copil mare...

Am repetat energic „copil mare”. Aveam impresia că împing prea departe melodrama, dar ochii verzi ai Elsei păreau gata să plângă de milă. Am terminat ca într-un imn religios:

— Ajută-mă, Elsa! îţi spun asta pentru tine, pentru tata şi pentru iubirea voastră.

Şi am încheiat *in petto:*

—... şi de amorul artei.

— Dar ce-aş putea să fac? a întrebat Elsa. Mi se pare ceva imposibil.

— Dacă însă crezi că e imposibil, atunci renunţă, am spus cu ceea ce se numeşte o voce frântă.

— Ce pramatie! a murmurat Elsa.

— Ăsta e cuvântul potrivit, am spus, întorcând şi eu capul în altă parte.

Elsa renăştea văzând cu ochii. Fusese călcată în picioare, dar avea să-i arate ea acestei intrigante ce era în stare ea, Elsa Mackenbourg. Tatăl meu o iubea, ştiuse asta dintotdeauna. Nu putuse uita alături de Juan seducţia lui Raymond. Fireşte, ea nu-

i vorbea de întemeierea unui cămin, dar cel puţin nu-l plictisea, nu încerca să...

— Elsa, am spus, pentru că n-o mai suportam, te vei duce la Cyril din partea mea şi îi vei cere să te găzduiască. Va aranja cu mama lui. Spune-i că, mâi- ne-dimineată, îi voi face o vizită. Vom avea o discuţie toţi trei.

Şi, în prag, am adăugat în glumă:

— îţi aperi propriul destin, Elsa.

Ea a încuviinţat cu o mişcare gravă a capului, ca şi cum n-ar fi avut o duzină de destine, după numărul bărbaţilor care o întreţineau. Am privit-o îndepărtân- du-se în lumina soarelui, cu pasul ei dansant. Eram sigură că într-o săptămână tata o va dori din nou.

Era trei şi jumătate: în acest moment dormea probabil în braţe cu Anne. Chiar şi ea, satisfăcută, învinsă, răsturnată pe spate în căldura plăcerii, fericirii, probabil că se lăsase pradă somnului... Am început să fac cu rapiditate planuri, fără să mă gândesc o clipă la mine. Mă plimbam prin cameră, mă duceam la fereastră, aruncam o privire spre marea complet calmă, cu valurile care se rostogoleau pe nisip, reveneam la uşă, mă întorceam. Calculam, cântăream, spulberam pe rând toate obiecţiile; nu-mi dădusem niciodată seama de agilitatea minţii, de zvâcnirile ei. Mă simţeam periculos de abilă şi valului de dezgust care pusese stăpânire pe mine, contra mea, de la primele explicaţii date Elsei, se adăuga un

sentiment de orgoliu, de complicitate interioară, de singurătate.

Totul însă s-a năruit - mai este nevoie ca să o spun? - la ora băii în mare. Când am văzut-o pe Anne, am început să tremur de remuşcare, nu ştiam cum să repar totul, l-am dus geanta, m-am repezit să-i dau halatul la ieşirea din apă, o copleşeam cu atenţii, cu vorbe amabile. Această schimbare atât de bruscă, după tăcerea din ultimele zile, a surprins-o şi chiar i-a făcut plăcere. Tata era încântat. Anne îmi mulţumea cu un zâmbet, îmi răspundea veselă şi eu îmi aminteam de: „Ce pramatie! - Ăsta e cuvântul potrivit". Cum am putut să spun toate astea, să accept prostiile Elsei? Mâine o voi sfătui să plece, mărturi- sindu-i că mă înşelasem. Totul va continua ca înainte şi, în fond, o să-mi iau şi examenul! Cu siguranţă că bacalaureatul e ceva util!

— Nu-i aşa?

Vorbeam cu Anne.

— Nu-i aşa că bacalaureatul e util?

S-a uitat la mine şi a izbucnit în râs. Am făcut şi eu la fel, fericită că o vedeam atât de veselă.

Eşti incredibilă, a spus ea.E adevărat că eram incredibilă, mai ales dacă ar fi ştiut ce plănuisem să fac! Doream tare mult să-i spun, ca să vadă cât de incredibilă eram! „închipuie-ţi că o împingeam în scenă pe Elsa: se prefăcea că e îndrăgostită de Cyril, locuia la el, îi vedeam trecând cu ambarcaţiunea lui, îi întâlneam în pădure, pe coastă. Elsa a redevenit frumoasă. O, evident nu are frumuseţea ta, dar arată ca o creatură

strălucitoare care îi face pe bărbaţi să întoarcă atât de des capul după ea. Tata n-ar fi putut să suporte mult timp: n-a admis niciodată ca o femeie frumoasă care i-a aparţinut să se consoleze atât de repede şi, într-un fel, sub nasul lui. Mai ales cu un bărbat mai tânăr decât el. înţelegi, Anne, ar fi dorit-o foarte repede, deşi te iubeşte, ca să-şi recapete siguranţa de sine. E foarte vanitos sau foarte puţin sigur de el, cum vrei. Elsa, îndrumată de mine, ar fi făcut ce trebuia să facă. într-o zi, tata te-ar fi înşelat şi tu n-ai fi putut să suporţi asta. Nu-i aşa? Nu faci parte dintre acele femei dispuse să-şi împartă bărbatul cu alta. Atunci, ai fi plecat, exact ce voiam. Da, e stupid, dar nu te puteam suferi din cauza lui Bergson, a căldurii; îmi imaginam că... Nici măcar nu îndrăznesc să-ţi spun, pentru că era foarte abstract şi ridicol. Din cauza acestui bacalaureat, aş fi putut să te fac să te certi cu noi, tu, prietena mamei mele, prietena noastră. Şi, totuşi, bacalaureatul e util, nu-i aşa?"

— Nu-i aşa?

— Ce să fie aşa? a întrebat Anne. Că bacalaureatul e util?

— Da, am răspuns.

în definitiv, era mult mai bine să nu-i spun nimic, poate nu ar fi înţeles. Erau lucruri pe care Anne nu le înţelegea. M-am aruncat în apă, în urmărirea tatălui meu, m-am luptat cu el, am regăsit plăcerea jocului, a apei, a conştiinţei curate. Mâine, voi schimba camera; mă voi instala în pod cu cărţile de şcoală. Pe Bergson însă n-am să-l iau; nu trebuia să exagerez. Două ore bune de

învăţătură, în singurătate, efortul tăcut, mirosul de cerneală, de hârtie... Apoi, succesul în octombrie, râsul stupefiat al tatălui meu, aprobarea frumoasei Anne, licenţa. Voi fi inteligentă, cultivată, puţin detaşată, ca Anne. Poate că aveam potenţial intelectual... Nu făcusem în cinci minute un plan logic, josnic, bineînţeles, dar logic? Şi Elsa! Umblasem la coarda sensibilă - vanitate, sentimente - şi o convinsesem în câteva clipe, deşi ea venise să-şi ia valizele. De altfel, era ceva ciudat: o vizasem pe Elsa, găsisem punctul slab şi îmi cântărisem bine loviturile înainte să vorbesc. Pentru prima dată, cunoscusem această plăcere extraordinară: pătrunsesem în sufletul unei fiinţe, îl descoperisem, îl scosesem la lumină şi, acolo, îl atinsesem. Aşa cum pui degetul pe un arc, cu precauţie, încercasem să găsesc şi eu unul şi el se declanşase imediat. Drept la ţintă! încă nu mai simţisem aşa ceva, fusesem întotdeauna prea impulsivă. Atingeam o fiinţă doar din greşeală. Reuşisem să întrezăresc brusc tot acest mecanism minunat de reflexe umane, puterea limbajului... Ce păcat că se întâmplase pe calea minciunii! într-o zi, voi iubi pe cineva cu pasiune şi voi căuta un drum spre el, cu precauţie, cu blândeţe, cu mâna tremurătoare...

3

doua zi, îndreptându-mă spre vila lui Cyril, m-am simţit mai puţin sigură pe mine, intelectual. în

cinstea vindecării mele, băusem mult la cină şi eram mai mult decât veselă, l-am explicat tatălui meu că voi da la Litere, că voi frecventa erudiţii, că voiam să devin celebră şi agasantă! Va trebui să-şi dea toată osteneala în privinţa publicităţii şi a scandalului ca să mă lanseze. Am vorbit despre tot felul de bizarerii şi am râs în hohote. Anne râdea şi ea, dar mai reţinut, cu un fel de indulgenţă. Din când în când, nu mai râdea deloc, ideile mele de lansare depăşind cadrul literaturii şi al simplei decenţe. Dar tatăl meu era atât de vădit fericit că revenisem la glumele noastre stupide, încât Anne nu zicea nimic. Până la urmă, m-am dus la culcare şi m-au învelit bine. Le-am mulţumit cu pasiune, i-am întrebat ce m-aş face fără ei. Tata chiar că nu ştia, Anne însă părea că are o idee destul de atroce în această privinţă, dar, în timp ce o implora să-mi spună şi ea se apleca spre mine, m-a doborât somnul. Pe la mijlocul nopţii, am simţit că nu mi-e bine. M-am trezit mai rău ca niciodată. Cu mintea înceţoşată, cu inima bătând ezitant, m-am îndreptat spre pădurea de pini, fără să văd splendoarea mării dimineaţa şi pescăruşii agitaţi.

L-am găsit pe Cyril la intrarea grădinii. S-a uitat bosumflat la mine, m-a luat în braţe şi m-a lipit cu violenţă de el, murmurând cuvinte confuze:

— Draga mea, eram foarte îngrijorat... De atâta vreme... Nu ştiam ce făceai, dacă femeia aceea te făcea nefericită... Nu ştiam că puteam să fiu şi eu nefericit... Mi-am petrecut toate după-

amiezile în faţa golfului, o dată, de două ori. Nu credeam că te iubesc atât de mult...

— Nici eu, am răspuns.

În realitate, eram surprinsă şi înduioşată totodată. Regretam că eram atât de ameţită, că nu puteam să-i arăt cât de emoţionată sunt.

— Ce palidă eşti! a spus el. Acum mă voi ocupa de tine, n-am să te mai las să fii maltratată.

Recunoşteam imaginaţia Elsei. L-am întrebat pe Cyril ce spunea mama lui.

— I-am prezentat-o ca pe o prietenă, o orfană, a răspuns Cyril. De altfel, Elsa e simpatică. Mi-a spus totul despre femeia aceea. Dar mi se par ciudate manevrele ei de intrigantă, având o faţă atât de fină, de rasată...

— Elsa a exagerat mult, i-am mărturisit, cu o voce slabă. Voiam să-i spun doar că...

— Şi eu am ceva să-ţi spun, m-a întrerupt Cyril. Cecile, vreau să mă căsătoresc cu tine.

Am trăit un moment de panică. Trebuia să fac ceva, să spun ceva. Dacă n-aş fi avut greaţa aceea îngrozitoare..

— .Te iubesc, a spus Cyril, cu capul în părul meu. Renunț la Drept, mi se oferă o situație bună... un unchi... Am douăzeci și șase de ani, nu mai sunt copil, vorbesc foarte serios. Ce spui?

Căutam cu disperare o frumoasă frază echivocă. Nu voiam să mă căsătoresc cu el. îl iubeam, dar nu voiam să mă căsătoresc cu el. Nu voiam să mă căsătoresc cu nimeni, eram obosită.

— Nu-i cu putință, am bâiguit. Tata...

— Vorbesc eu cu tatăl tău, a răspuns Cyril.

— Anne n-o să vrea, i-am spus. Pretinde că nu sunt adultă. Și, dacă ea spune nu, la fel va spune și tata. Sunt foarte obosită, Cyril, emoțiile îmi înmoaie picioarele, să ne așezăm. Uite-o pe Elsa.

Cobora în halat de casă, proaspătă la față și radioasă. M-am simțit șterșă și slabă. Faptul că îi vedeam sănătoși, înfloritori și activi mă deprima și mai mult. Elsa m-a ajutat să mă așez cu mare grijă, ca și cum aș fi ieșit din închisoare.

— Ce face Raymond? a întrebat ea. Știe că am venit?

Avea zâmbetul fericit al celei care a iertat și speră. Nu puteam să-i spun ei că tata o uitase și lui că nu voiam să mă căsătoresc cu el. Am închis ochii; Cyril a plecat să-mi aducă o cafea. Elsa vorbea, vorbea, mă considera în mod vădit o persoană foarte subtilă, avea încredere în mine. Cafeaua era foarte tare, foarte parfumată și soarele mi-a mai dat puțină putere.

— Am căutat degeaba, n-am găsit nicio soluţie, a spus Elsa.Nu există, a întărit Cyril. E o admiraţie exagerată, o influenţă, nu se poate face nimic.

— Ba da, am spus. Există o soluţie. N-aveţi deloc imaginaţie.

Eram măgulită că mă ascultau cu mare atenţie: aveau cu zece ani mai mult ca mine şi nicio idee! Am spus cu un aer degajat:

— E o problemă de psihologie.

Am vorbit mult timp, le-am explicat planul meu. Mi-au prezentat aceleaşi obiecţii ridicate de mine însămi cu o zi înainte şi le-am spulberat cu mare plăcere. Era ceva gratuit, dar, vrând să-i conving, mă înfierbântam şi eu. Le demonstram că era posibil. îmi mai rămânea să le arăt că nu trebuia s-o facem, dar nu găseam argumente la fel de logice.

— Nu-mi plac combinaţiile astea, a spus Cyril. Dar, dacă doar aşa mă pot căsători cu tine, mi le însuşesc.

— Nu este neapărat de vină Anne, le-am atras atenţia eu.

— Ştii foarte bine că, dacă rămâne, te vei căsători cu cine va dori ea, a spus Elsa.

Poate că era adevărat. O vedeam pe Anne prezen- tându-mi un tânăr în ziua în care împlineam douăzeci de ani, şi el licenţiat, în faţă cu un viitor strălucit, inteligent, echilibrat şi cu siguranţă fidel. De altfel, cam ceea ce era şi Cyril. Am început să râd.

— Te rog, nu râde, a spus Cyril. Spune-mi că vei fi geloasă când am să mă prefac că o iubesc pe Elsa. Cum te-ai putut gândi la asta? Mă iubeşti?

Vorbea cu glas şoptit. Elsa se depărtase cu discreţie. Mă uitam la faţa bronzată, încordată, la ochii negri ai lui Cyril. Mă iubea şi asta îmi făcea o impresie ciudată. îi priveam gura, umflată de sânge, atât de aproape... Nu mă mai simţeam intelectuală. Şi-a apropiat puţin faţa, astfel încât buzele, atingându-se, s-au recunoscut. Am rămas aşa, cu ochii deschişi, simţindu-i gura nemişcată lipită de a mea, o gură caldă şi fermă; a fost străbătută de un freamăt uşor, a apăsat mai tare ca să-l oprească, apoi buzele i s-au deschis, a început sărutarea, devenită repede înfrigurată, abilă, prea abilă. Am înţeles că eram mai înzestrată pentru a săruta un băiat la soare decât pentru a obţine o licenţă. M-am depărtat puţin de el, gâfâind.

— Cecile, ar trebui să trăim împreună. Am să mă prefac că o iubesc pe Elsa, cum ai spus tu.

Mă întrebam dacă toate calculele mele erau corecte. Eram sufletul, regizorul acestei comedii. Puteam oricând s-o opresc.

— Ai idei ciudate, a spus Cyril, zâmbind în colţul gurii, cum avea obiceiul, ceea ce făcea să i se răsfrângă buza de jos şi îi dădea un aer de bandit, un bandit foarte frumos...

— Sărută-mă! Acum, sărută-mă repede! am murmurat eu.

Şi aşa am declanşat comedia. Fără să vreau, din nonşalanţă şi curiozitate. Uneori aş fi preferat s-o fac în mod voit, cu ură şi violenţă. Ca să pot cel puţin să mă acuz pe mine, nu lenea, soarele şi sărutările lui Cyril.

I-am părăsit pe conspiratori după o oră, destul de încurcată. Pentru liniştea mea, mai aveam destule argumente: planul putea să fie greşit, tata ar fi putut foarte bine să meargă cu pasiunea faţă de Anne până la fidelitate. în plus, nici Cyril şi nici Elsa nu erau în stare să facă nimic fără mine. Voi găsi eu un motiv ca să opresc jocul, dacă tata dădea semne de slăbiciune. Mi se părea amuzant să încerc să văd dacă toate calculele mele psihologice erau corecte sau greşite.

Şi, pe deasupra, Cyril mă iubea. Cyril voia să se căsătorească cu mine: acest gând era de ajuns ca să-mi stârnească euforia. Dacă putea să mă aştepte un an-doi, cât să devin adultă, voi accepta. Mă şi vedeam trăind cu Cyril, dormind lângă el, fiind nedespărţiţi. în fiecare duminică, luam masa de prânz cu Anne şi tata, căsnicie unită, şi poate chiar cu mama lui Cyril, ceea ce ar fi sporit atmosfera familială a prânzului.

Anne era pe terasă, cobora pe plajă unde se afla şi tata. M-a întâmpinat cu un aer ironic, aşa cum îi întâmpini pe cei care au băut în ajun. Am întrebat-o ce voise să-mi spună seara trecută înainte să adorm, dar a refuzat, râzând, sub pretext că m-aş simţi ofensată. Tata ieşea din apă, cu umerii largi şi musculoşi: mi se părea superb. M-am scăldat cu Anne; înota domol, cu capul afară din

apă, ca să nu-şi ude părul. Apoi, ne-am întins toţi trei pe burtă, eu între ei, tăcuţi şi calmi.

Atunci şi-a făcut apariţia ambarcaţiunea la extremitatea golfului, cu pânzele întinse. Tata a văzut-o primul.

— Dragul de Cyril n-a mai rezistat, a spus el, râzând. Anne, îl iertăm? în fond, e un băiat bun.

Am ridicat capul, am simţit primejdia.

— Dar ce face? a întrebat tata. Trece de golf. A, nu e singur!

Anne ridicase şi ea capul. Ambarcaţiunea avea să treacă prin faţa noastră şi să-şi vadă de drum. Am deslușit faţa lui Cyril şi l-am implorat în gând să treacă mai repede.

Exclamaţia tatălui meu m-a făcut să tresar. Totuşi, o aşteptam deja de două minute.

— Dar... e cu Elsa! Ce caută acolo?

A întors capul spre Anne.

— Fata asta e nemaipomenită! Probabil că a pus gheara pe bietul băiat şi a reuşit s-o îmbrobodească pe bătrâna doamnă.

Dar Anne nu-l asculta. Se uita la mine. l-am întâlnit privirea şi mi-am lăsat capul în nisip, copleşită de ruşine. A întins mâna şi şi-a aşezat-o pe gâtul meu:

— Uită-te la mine. Mă urăşti?

Am deschis ochii: mă privea îngrijorată, aproape implorator. Pentru prima dată, se uita la mine aşa cum te uiţi la o fiinţă sensibilă şi care gândeşte, şi asta chiar în ziua când... Am gemut uşor şi am întors cu o smucitură capul spre tata, ca

să mă eliberez de mâna ei. El se uita la vasul cu pânze.

— Biata mea fetiţă, a continuat Anne, cu o voce joasă. Draga mea Cecile, într-un fel e vina mea, poate că n-ar fi trebuit să fiu atât de intransigentă... N-am vrut să te fac să suferi... Mă crezi?

îmi mângâia părul şi ceafa, cu duioşie. Stăteam nemişcată. Aveam aceeaşi impresie ca atunci când nisipul fugea de sub picioarele mele la venirea unui val: o dorinţă de înfrângere, de moliciune pusese stăpânire pe mine şi niciun sentiment de mânie sau de dorinţă nu mă dominase ca acesta. Trebuia să renunţ la înscenare, să-mi încredinţez viata mâinilor ei până la sfârşitul zilelor. Nu mai simţisem niciodată o slăbiciune atât de copleşitoare, de violentă. Am închis ochii. Mi se părea că inima încetase să mai bată. Tatăl meu nu manifestase alt sentiment decât uimire. Camerista l-a informat că Elsa venise — să-şi ia valiza şi plecase imediat. Nu ştiu de ce nu-i spusese nimic despre întrevederea noastră. Era o fată din zonă, foarte romanţioasă şi probabil îşi făcea o idee foarte „savuroasă” despre situaţia noastră. Mai ales cu schimbările de camere pe care le făcuse.

Aşadar, tata şi Anne, cuprinşi de remuşcări, erau foarte atenţi cu mine, manifestând o bunătate care, insuportabilă la început, a devenit foarte repede plăcută. în fond, chiar dacă era vina mea, nu era deloc plăcut pentru mine să-i tot întâlnesc pe Cyril şi Elsa braţ la braţ, arătând că se înţeleg perfect. Nu mai puteam să mă plimb cu vasul lui, dar o puteam vedea pe Elsa, cu părul răvăşit de vânt cum fusesem şi eu. Nu-mi venea deloc greu să

mă arăt foarte serioasă şi detaşată când îi întâlneam. Pentru că îi întâlneam peste tot: în pădurea de pini, în sat, pe drum. Anne se uita imediat la mine, îmi vorbea despre altceva, îşi punea mâna pe umărul meu ca să mă îmbărbăteze. Am spus că era bună? Nu ştiu dacă bunătatea ei era o formă rafinată a inteligenţei sale sau, mai simplu, a indiferenţei, dar găsea întotdeauna gestul şi cuvintele potrivite, şi, dacă, într-adevăr, aş fi suferit, nu aş fi putut avea o susţinere mai bună.

Lăsam totul la voia întâmplării, fără să mă îngrijorez prea mult, pentru că, am spus, tatăl meu nu dădea niciun semn de gelozie. îmi dovedea astfel ataşamentul lui faţă de Anne şi mă ofensa puţin, demonstrând nerozia planurilor mele. într-o zi, pe când mă duceam cu tata la poştă, Elsa a trecut pe lângă noi; a lăsat impresia că nu ne vede şi tata a întors capul după ea ca după o necunoscută, fluierând uşurel.

— Auzi, tare frumoasă s-a mai făcut Elsa!

— îi prieşte iubirea, am răspuns.

S-a uitat la mine mirat.

— S-ar părea că te-ai împăcat cu gândul...

— Ce să-i faci, am spus. Au aceeaşi vârstă, era oarecum fatal.

— Dacă n-ar fi fost Anne, n-ar fi fost fatal deloc.

Era furios.

— îţi imaginezi că o obrăznicătură de puştan mi-ar lua o femeie dacă nu l-aş lăsa eu?

— Totuşi, vârsta e vârstă, am spus cu gravitate.

A dat din umeri nervos. La întoarcere, l-am văzut preocupat: poate se gândea că Elsa era, într-adevăr, tânără şi Cyril la fel; şi că, luând în căsătorie o femeie de vârsta lui, ieşea din acea categorie de bărbaţi fără vârstă din care făcea parte. Am avut, fără să vreau, un sentiment de triumf. Când am văzut la Anne ridurile mici din colţul ochilor şi pliul vag al gurii, mi-a fost ciudă pe mine. Dar era foarte uşor să-mi urmez impulsurile şi apoi să-mi pară rău...

A trecut o săptămână. Cyril şi Elsa, neştiind cum se prezenta situaţia, probabil că mă aşteptau în fiecare zi. Dar nu îndrăzneam să mă duc acolo; m-ar fi obligat să-mi vină cine ştie ce idei şi nu voiam în ruptul capului. De altfel, după-amiaza urcam în camera mea şi, chipurile, învăţam. în realitate, nu făceam nimic. Găsisem o carte de yoga şi mă apucasem de exerciţii cu mare convingere, izbucnind uneori singură în hohote de râs, dar fără să fac gălăgie, de teamă să nu mă audă Anne. îi spuneam că învăţ pe rupte, făcând pe amorezata decepţionată, care îşi găseşte consolare în speranţa de a fi într-o zi o licenţiată desăvârşită. Aveam impresia că îi câştigasem stima şi mi se întâmpla să citez din Kant la masă, spre disperarea vădită a tatălui meu.

într-o după-amiază, mă înfăşurasem în prosoape ca să arăt cât mai mult ca un hindus, îmi aşezasem piciorul drept pe coapsa stângă şi mă uitam fix în oglindă, nu cu satisfacţie, ci în speranţa

că voi atinge starea superioară a yoghinului. Atunci, cineva a bătut la uşă. Am presupus că e cameristaşi, pentru că nimic n-o mira, i-am strigat să intre.

Dar era Anne. A rămas o clipă încremenită în prag şi a zâmbit.

— De-a ce te joci?

— De-a yoga. Dar nu-i un joc, e o filozofie hindusă.

S-a apropiat de masă şi a luat cartea. Am început să mă îngrijorez. Era deschisă la pagina o sută şi celelalte pagini erau pline de remarci scrise cu mâna mea, cum ar fi: „impracticabil” sau „epuizant”.

— Eşti foarte conştiincioasă, a spus ea. Dar ce s-a întâmplat cu acea faimoasă disertaţie despre Pascal, de care ne-ai vorbit?

E adevărat că, la masă, vorbisem mult despre o frază a lui Pascal, prefăcându-mă că reflectasem la ea şi că aşternusem un comentariu pe hârtie. Dar, natural, nu scrisesem niciun cuvânt. Stăteam nemişcată. Anne s-a uitat fix la mine şi a înţeles.

— Că nu înveţi şi faci pe târfuliţa în oglindă, asta e treaba ta! a spus Anne. Dar e supărător că te complaci să ne minţi pe mine şi pe tatăl tău. De altfel, mă şi mira brusca ta activitate intelectuală...

A ieşit şi eu am rămas înmărmurită, înfăşurată în prosoape; nu înţelegeam de ce numea asta „minciuni”. Vorbisem de disertaţii ca să-i fac plăcere şi, brusc, m-a copleşit cu dispreţul ei. Mă

obişnuisem cu noua ei atitudine faţă de mine şi forma ei calmă, umilitoare de dispreţ mă umplea de furie. Am dat jos prosoapele, am îmbrăcat o pereche de pantaloni, o bluză veche şi am ieşit în mare grabă. Era leşinător de cald, dar am luat-o la fugă, împinsă de un fel de furie, cu atât mai violentă, cu cât nu eram sigură că nu-mi era ruşine. Am alergat până la Cyril şi m-am oprit în pragul vilei, gâfâind. În căldura după-amiezii, casele par ciudat de profunde, tăcute şi închise în misterul lor. Am urcat până la camera lui; mi-o arătase într-o zi când venisem să fac o vizită mamei sale. Am deschis uşa: dormea, întins de-a curmezişul patului, cu obrazul pe braţ. L-am privit un minut. Pentru prima dată, îmi apărea dezarmat şi înduioşător. L-am strigat încetişor; a deschis ochii şi s-a ridicat imediat când m-a văzut.

— Tu? Cum ai ajuns aici?

I-am făcut semn să nu vorbească tare; dacă auzea mama lui şi mă găsea în camera fiului ei, ar fi putut să creadă... şi, de altfel, cine n-ar fi crezut... Am simţit cum mă cuprinde panica şi m-am îndreptat spre uşă.

— Unde te duci? a strigat Cyril. Vino înapoi... Cecile.

Mă prinsese de braţ şi mă ţinea, râzând. M-am întors spre el şi l-am privit; s-a îngălbenit la faţă, aşa cum probabil eram şi eu, şi mi-a dat drumul la mână. Dar m-a luat imediat în braţe şi m-a tras după el. Aveam gândurile confuze: trebuia să se întâmple, trebuia să se întâmple. Apoi a urmat hora

iubirii: teama pe care o insuflă mâinii dorinţa, tandreţea şi furia, şi acea suferinţă brutală care urma, şi plăcerea triumfătoare. Am avut noroc - şi Cyril blândeţea necesară - să o descopăr chiar din acea zi.

Am stat lângă el o oră, năucită şi uimită. Auzisem întotdeauna vorbindu-se de amor ca de un lucru facil; vorbisem eu însămi despre el fără menajamente, cu ignoranţa vârstei, şi mi se părea că niciodată nu voi mai putea vorbi astfel, în acel mod detaşat şi brutal. Cyril spunea că vrea să se căsătorească cu mine, să mă păstreze lângă el toată viaţa. Tăcerea mea îl îngrijora: m-a ridicat, l-am privit şi i-am spus „iubitul meu". S-a aplecat spre mine. Mi-am aşezat buzele pe vena care bătea încă la gâtul lui şi am murmurat:

Dragul meu Cyril, dragul meu.Nu ştiu dacă ceea ce simţeam în acel moment pentru el era iubire - am fost întotdeauna inconstantă şi nu vreau să mă cred altfel decât sunt dar în acel moment îl iubeam mai mult decât pe mine, mi-aş fi dat viaţa pentru el. La plecare, m-a întrebat dacă eram supărată pe el şi asta m-am făcut să râd. Să fiu supărată pe el pentru fericire!

M-am întors acasă cu paşi lenţi, epuizată şi moleşită, prin pădurea de pini. îi cerusem lui Cyril să nu mă însoţească, ar fi fost prea periculos. Mă temeam că s-ar fi putut citi pe faţa mea semnătura plăcerii, după cearcănele de la ochi, după proeminenţa buzelor şi după tremurături. Anne stătea în faţa casei, pe un şezlong, şi citea. îmi pregătisem deja minciunile care să-mi justifice absenţa, dar nu mi-a pus nicio întrebare, nu punea niciodată. Aşa că m-am aşezat lângă ea, în linişte, amintindu-mi că eram certate. Am stat nemişcată, cu ochii pe jumătate închişi, atentă la ritmul respiraţiei, la tremurul degetelor. Din când în când, amintirea corpului lui Cyril, cea a unor momente, făcea să mi se strângă inima.Am luat o ţigară de pe masă şi am aprins un chibrit, care s-a stins. Am aprins altul, cu atenţie: nu bătea vântul, ci doar îmi tremura mâna. S-a stins imediat lângă ţigară. Am mormăit şi am luat altul. Şi atunci, nu ştiu de ce, acel chibrit a căpătat pentru mine o importanţă vitală. Poate pentru că Anne, trezită brusc din indiferenţă, mă privea serioasă, cu atenţie. în acel moment, decorul, timpul au dispărut: nu mai exista decât acel chibrit, degetul meu, cutia cenuşie şi

privirea cu care mă fixa Anne. Inima a început să bată cu putere, mi-am crispat degetele pe chibrit, s-a aprins şi, în timp ce întindeam faţa spre el, l-am lovit de ţigară şi s-a stins. Am dat drumul cutiei din mână şi am închis ochii. Anne mă privea cu duritate. Imploram ceva cuiva, ca această aşteptare să înceteze. Anne mi-a ridicat faţa cu mâinile şi am strâns tare pleoapele ca să nu-mi vadă privirea. Am simţit cum îmi curg lacrimi de epuizare, de stângăcie, de plăcere. Atunci, ca şi cum ar fi renunţat la orice întrebare, cu un gest neştiutor, de liniştire, Anne şi-a coborât mâinile pe faţa mea şi mi-a dat drumul. Apoi mi-a pus o ţigară aprinsă în gură şi a continuat să citească.

Am dat un sens simbolic acestui gest, am încercat să-i dau unul. Dar astăzi, când mi se stinge un băţ de chibrit, retrăiesc acel moment ciudat, acea prăpastie între gesturi şi mine, felul în care mă privea Anne şi acel gol din jurul meu, acea intensitate a golului...

5

Incidentul despre care am vorbit nu avea să rămână fără

consecinţe. La fel ca unele fiinţe foarte măsurate în reacţii, tare sigure pe ele, Anne nu tolera compromisurile. Iar gestul avut faţă de mine, acea mângâiere a feţei mele fusese un compromis pentru ea. Ghicise ceva, ar fi putut să mă facă să mărturisesc totul şi, în ultimul moment, cedase în faţa milei sau a indiferenţei. Pentru că îi era la fel de greu să

se ocupe de mine, să mă disciplineze, pe cât îi era să-mi admită slăbiciunile. Nimic nu o îndemna la acest rol de tutore, de educatoare, decât poate sentimentul datoriei; că- sătorindu-se cu tatăl meu, mă lua şi pe mine în îngrijire. Aş fi preferat ca această dezaprobare permanentă, dacă pot să-i spun astfel, să fie dictată de agasare sau

de un sentiment nervos: obişnuinţa l-ar fi făcut suportabil; ne obişnuim cu defectele celorlalţi când nu ni se pare că e de datoria noastră să le corectăm. După şase luni, nu ar mai fi simţit faţă de mine decât un fel de lehamite, o lehamite afectuoasă; exact de asta aş fi avut nevoie. Dar nu va avea acest sentiment, pentru că se va simţi responsabilă

faţă de mine şi, într-un sens, va fi, pentru că eram încă esenţialmente malea-bilă. Maleabilă şi încăpăţânată

.Aşadar, i-a părut rău şi m-a făcut să simt acest lucru. Câteva zile mai târziu, la cină, s-a iscat o discuţie tot despre insuportabile îndatoriri de vacanţă. Am fost cam impertinentă, tata s-a supărat şi el, şi Anne m-a încuiat în camera mea, doar pentru că rostisem un cuvânt pe un ton mai ridicat. Nu ştiam ce făcuse şi, fiindu-mi sete, m-am îndreptat spre uşă; nu s-a deschis şi am înţeles că era încuiată. Nu mai fusesem în viaţa mea încuiată: am fost cuprinsă de panică, o panică adevărată. Am dat fuga la fereastră; nu se putea ieşi pe acolo. M-am întors şi, înspăimântată, m-am repezit în uşă şi m-am lovit rău de tot la umăr. Am încercat să rup broasca uşii, strângând din dinţi; nu voiam să strig ca să mi se deschidă. Mi-am rupt forfecuţa de unghii. Şi am rămas în picioare în mijlocul încăperii, cu mâinile goale. Complet nemişcată, atentă la acel calm, acea linişte care punea stăpânire pe mine pe măsură ce gândurile mi se limpezeau. Era primul meu contact cu cruzimea: o simţeam cum mă strângea ca într-un cleşte, pe măsură ce reuşeam să gândesc. M-am întins pe pat şi am pus la cale, cu mare grijă, un plan. Ferocitatea mea era atât de puţin pe măsura pretextului, încât m-am sculat de două- trei ori în cursul după-amiezii ca să ies din cameră şi m-am lovit cu uimire de uşă.

La ora şase, tata a venit să-mi deschidă. M-am ridicat ca un automat când a intrat în cameră. M-a privit fără să spună nimic şi i-am zâmbit tot ca un automat.

— — Vrei să stăm de vorbă? m-a întrebat el.
212Despre ce? am întrebat. Amândoi aveam oroare de acest gen de explicaţii care nu duc la nimic...
— Adevărat.
Părea uşurat.
— Trebuie să fii amabilă cu Anne, răbdătoare.
Aceste cuvinte m-au surprins: eu, răbdătoare cu Anne... Răsturna problema. în fond, o considera pe Anne o femeie pe care i-o impunea fiicei sale. Mai mult aşa decât invers. Puteam să sper orice.
— Am fost obraznică, am spus. îi voi cere scuze.
— Eşti... ăăă... eşti fericită?
— Sigur că da, am răspuns, cu detaşare. Şi apoi, dacă ne chinuim prea mult cu Anne, mă voi căsători puţin mai devreme, asta e tot.
Ştiam că această soluţie îl va face să sufere.
— Nu trebuie să ne gândim la asta. Nu eşti Albă- ca-Zăpada... Ai putea să mă părăseşti aşa de repede? N-am trăit împreună nici doi ani.
Acest gând îmi era la fel de insuportabil ca şi lui. Am întrezărit momentul în care voi plânge în braţele sale, voi vorbi de fericirea pierdută şi de sentimente excesive. Nu-I puteam face complicele meu.
— Ştii bine că exagerez mult. în fond, eu şi Anne ne înţelegem foarte bine. Făcând amândouă concesii...
— Da, bineînţeles, a răspuns el.
Cred că şi el gândea, asemenea mie, că, probabil, concesiile nu vor fi reciproce, ci vor veni doar din partea mea.

— îmi dau foarte bine seama că Anne are întotdeauna dreptate, am spus. Viaţa ei e mult mai reuşită decât a noastră, mult mai plină de sensuri...

A făcut o mică mişcare involuntară de protest, dar n-am ţinut cont de ea.

— ... Peste o lună-două, voi gândi la fel ca ea; nu vor mai exista discuţii stupide între noi. Dar e nevoie doar de puţină răbdare.

Se uita la mine vizibil derutat.

Dar şi înspăimântat: pierdea o complice pentru poznele lui viitoare, pierdea puţin şi un întreg trecut.

— Nu trebuie să exagerăm, a spus el, cu o voce slabă. Recunosc că te-am pus să duci o viaţă care poate că nu era potrivită cu vârsta ta şi nici... ăăă..., cu a mea, dar nu era o viaţă stupidă sau nefericită... nu. în definitiv, n-am fost prea... ăăă... trişti, nu, dezechilibraţi, în aceşti doi ani. Nu trebuie să ne renegăm aşa pentru că Anne are o concepţie puţin diferită a lucrurilor.

— Nu trebuie să renegăm, dar trebuie să renunţăm, am spus cu convingere.

— Evident, a răspuns bietul de el, şi am coborât.

M-am dus la Anne şi i-am cerut scuze fără niciun
pic de jenă. Mi-a răspuns că era inutil şi că probabil căldura era de vină pentru cearta noastră. Mă simţeam veselă şi indiferentă.

M-am întâlnit cu Cyril în pădurea de pini, cum ne înţelesesem; i-am spus ce trebuia făcut. M-a ascultat cu un amestec de teamă şi de admiraţie. Apoi, m-a luat în braţe, dar era prea târziu şi trebuia să mă întorc acasă. Greutatea cu care m-am despărţit de el m-a mirat. Dacă

ar fi vrut să mă reţină, ar fi reuşit. Corpul meu îl recunoştea, se regăsea el însuşi, se deschidea ca o floare lipit de al lui. L-am sărutat cu pasiune, voiam să-l doară, să-i fac un semn ca să nu mă uite nici o clipă toată seara şi să mă viseze noaptea. Pentru că noaptea va fi

interminabilă fără el, fără trupul lui lipit de al meu, fără abilitatea, fără furia lui bruscă şi mângâierile nesfârşite.6

doua zi dimineaţă, l-am luat pe tata la plimbare pe drum. Vorbeam veseli despre tot felul de fleacuri. La întoarcerea spre vilă, i-am propus s-o luăm prin pădurea de pini. Era exact două şi jumătate, nu întârziasem. Tata mergea în faţa mea, pentru că drumul era îngust şi plin de mărăcini, pe care îi îndepărta ca să nu-mi zgârie picioarele. Când l-am văzut oprindu-se, am înţeles că îi văzuse. M-am apropiat de el. Cyril şi Elsa dormeau, întinşi pe acele de pin, manifestând toate semnele unei fericiri câmpeneşti. Eu le spusesem cum să facă, dar, când i-am văzut aşa, am simţit că mi se rupe inima. Iubirea Elsei pentru tata, iubirea lui Cyril pentru mine puteau oare să împiedice faptul că erau la fel de frumoşi, la fel de tineri şi atât de apropiaţi unul de celălalt? Am văzut că tata îi privea

fără să se mişte, cu o fixitate şi o paloare anormale. L-am prins de braţ şi i-am spus:

— Haide, să nu-i trezim.

A aruncat o ultimă privire spre ea. Elsa, răsturnată pe spate în toată frumuseţea tinereţii ei, frumos bronzată, cu un zâmbet uşor pe buze, cel al tinerei nimfe fericite... Le-a întors spatele şi a pornit cu paşi mari.

— Târfa, târfa, a murmurat el.

— De ce spui asta? E liberă, nu?

— Nu pentru asta! Ţi-a plăcut s-o vezi în braţele lui Cyril?

— Nu-l mai iubesc, am răspuns.

— Nici eu n-o mai iubesc pe Elsa! a izbucnit el, furios. Dar mă supără, totuşi. Când mă gândesc că am... ăăă.. trăit cu ea! E şi mai rău...

Ştiam cât era de rău. Simţise probabil acelaşi lucru ca şi mine: ar fi vrut să se repeadă, să-i despartă, să-şi ia înapoi ce-i aparţinea, ceea ce îi aparţinuse.

— Dacă te-ar auzi AnneL.

— Ce, dacă m-ar auzi Anne? Evident, n-ar înţelege sau ar fi şocată, e normal. Dar tu? Tu eşti fata mea, nu? Nu mă mai înţelegi, eşti şi tu şocată?

Cât de uşor puteam să-i dirijez gândurile! Eram şi puţin speriată că îl cunoşteam atât de bine.

— Nu sunt şocată, am răspuns. Dar, până la urmă, trebuie să priveşti lucrurile în faţă. Elsa are memoria scurtă, Cyril îi place, ai pierdut-o definitiv.

Mai ales după ce i-ai făcut, adică ceva ce nu se poate ierta...
— Dacă aş vrea, a început tata...
Dar s-a oprit imediat, înspăimântat.
— N-ai să reuşeşti, am spus cu convingere, ca şi cum ar fi fost normal să discutăm despre şansele lui de a o recuceri pe Elsa.
— Dar nici nu mă gândesc, a răspuns el, redobân- dindu-şi bunul-simţ.
— Bineînţeles, am spus, dând din umeri. Această mişcare a umerilor însemna: „Imposibil, te-ai retras din cursă". Nu mi-a mai spus un cuvânt până la vilă. Când am ajuns acasă, a luat-o pe Anne în braţe şi a ţinut-o lipită de el câteva clipe, cu ochii închişi. Ea s-a lăsat în voia lui, zâmbitoare, mirată. Am ieşit din încăpere şi m-am sprijinit cu spatele de peretele culoarului, tremurând de ruşine.

La ora două, am auzit fluieratul uşor al lui Cyril şi am coborât pe plajă. M-a ajutat să urc la bordul ambarcaţiunii şi am ieşit imediat în larg. Marea era pustie, nimeni nu se gândea să iasă pe un soare atât de fierbinte. Când am ajuns în larg, a lăsat pânzele şi s-a apropiat de mine. Aproape că nu am spus nimic.

— Dimineaţă..., a început el.
— Taci, o, taci!...

M-a răsturnat uşor pe prelată. Eram alunecoşi de sudoare, stângaci şi grăbiţi; barca se legăna cu noi. M-am uitat la soarele de deasupra mea. Apoi am auzit şoaptele imperioase şi tandre ale lui Cyril... Soarele se desprindea de pe cer, făcea explozie, cădea peste mine. Unde mă aflam? Pe

fundul mării, în străfundurile timpului, în abisul plăcerii... îl strigam tare pe Cyril, el nu-mi răspundea, nu avea nevoie să-mi răspundă.

Apoi am simţit răcoarea sărată a apei. Râdeam amândoi, fericiţi, leneşi, recunoscători. Aveam soarele şi marea, râsul şi iubirea. Le vom mai regăsi vreodată ca în vara aceea, cu strălucirea şi intensitatea iscate de teamă şi de remuşcări?

în afara plăcerii fizice foarte reale procurată de iubire, simţeam şi un fel de plăcere intelectuală când mă gândeam la ea. Cuvintele „a face dragoste" au o seducţie proprie, foarte verbală, separându-le de sensul lor. Cuvântul „a face", material şi pozitiv, unit cu abstracţia poetică a cuvântului „dragoste", mă încânta. Vorbisem despre asta înainte fără cea mai mică pudoare, fără nicio jenă şi fără să-i remarc savoarea. Acum, simţeam că am devenit pudică. Lăsam ochii în jos când tata se uita fix la Anne, când ea izbucnea în acel râs nou, domol, indecent, care ne făcea să pălim pe mine şi pe tata şi să ne uităm pe fereastră. Dacă i-am fi spus cum era râsul ei, Anne nu ne-ar fi crezut. Nu se comporta ca amantă cu tata, ci ca o prietenă, ca o prietenă plină de tandreţe. Dar noaptea, fireşte... îmi interziceam astfel de gânduri, nu-mi plăceau deloc ideile tulburi.

Zilele au trecut. Uitam oarecum de Anne, de tata şi de Elsa. Iubirea mă făcea să trăiesc cu ochii deschişi, distrată, binevoitoare şi liniştită. Cyril m-a întrebat dacă nu-mi era teamă că voi avea un copil, l-am spus că lăsam asta în grija lui şi i se părea cât se poate de natural. Poate că acesta a şi fost

motivul pentru care mă dăruisem lui atât de uşor: pentru că nu mă lăsa să fiu răspunzătoare şi, dacă aş fi avut un copil, vinovatul ar fi fost el. îşi asuma ceea ce eu nu suportam să-mi asum: responsabilităţile. De altfel, îmi era greu să mă văd însărcinată cu corpul meu slab... Acum, îmi părea bine că aveam o anatomie de adolescentă.

Dar Elsa îşi pierdea răbdarea. Mă hărţuia cu întrebările. îmi fusese întotdeauna frică să nu fiu surprinsă împreună cu ea sau cu Cyril. Elsa făcea în aşa fel încât să fie mereu în prezenţa tatălui meu, îl întâlnea peste tot. Şi atunci era bucuroasă de victorii imaginare, de elanurile refulate pe care, spunea ea, tata nu le putea ascunde. Mă mira faptul că Elsa, atât de apropiată, în fond, de iubirea profitabilă bănește, prin meseria ei, devenea atât de romanţioasă, atât de incitată de detalii precum o privire, o mişcare, ea care era formată pentru gesturile precise ale bărbaţilor grăbiţi. Este adevărat că nu era obişnuită cu un rol subtil şi că cel pe care îl juca îi părea probabil culmea rafinamentului psihologic.

Dacă tata devenea treptat obsedat de Elsa, Anne nu părea să-şi dea seama. Era mai tandru, mai atent cu ea ca niciodată, şi asta mă speria, pentru că îi puneam atitudinea pe seama unor remuşcări incon-ştiente. Important era să nu se întâmple

nimic încă trei săptămâni. Atunci, ne-am fi întors la Paris, Elsa la ea acasă şi, dacă nu-şi schimbaseră hotărârea, tata şi Anne aveau să se căsătorească. La Paris urma să fie şi Cyril şi, aşa cum nu mă împiedicase să-l iubesc aici, Anne nu m-ar fi putut

împiedica să mă întâlnesc cu el. La Paris avea o cameră, separat de mama lui. îmi imaginam deja ferestrele deschise spre cerul albastru sau roz, acel cer extraordinar al Parisului, gânguritul porumbeilor pe pervaz, iar eu şi

Cyril în patul îngust...7

IFVupă alte câteva zile, tata a primit o scrisoare II Ide la un prieten, care Ti fixa o întâlnire la Saint- ^^ Raphael, la un pahar de vorbă. Ne-a anunţat imediat, încântat să evadeze puţin din acea singurătate voită şi puţin forţată în care trăiam. Aşa că le-am spus lui Cyril şi Elsei că vom fi la barul *Soarelui* la ora şapte şi că, dacă voiau să vină, ne vor găsi acolo. Din păcate, Elsa îl cunoştea pe prietenul cu pricina şi a dorit şi mai mult să vină. Am prevăzut complicaţii şi am încercat s-o fac să se răzgândească, dar n-am reuşit.

— Charles Webb mă adoră, a spus ea, cu o simplitate copilărească. Dacă mă vede, îl va împinge cu siguranţă pe Raymond să se întoarcă la mine.

Lui Cyril îi era totuna dacă mergea sau nu la Saint- Raphael. Important era să fie acolo unde mă aflam şi eu. Am văzut asta în privirea lui şi n-am putut să nu fiu mândră.

Aşadar, am plecat după-amiază pe la şase. Anne a preferat să mergem cu maşina ei. Mie îmi plăcea: era o maşină mare americană, decapotabilă, care se potrivea mai mult cu publicitatea ei decât cu gusturile proprietarei. Dar era pe placul meu: plină de accesorii lucitoare, silenţioasă şi, departe de lume, înclinându-se la viraje. în plus, stăteam toţi trei în faţă şi nicăieri nu

mă simţeam cu cineva mai prieten decât într-o maşină. Toţi trei în faţă, atingându-ne cu coatele, supuşi aceleiaşi plăceri a vitezei şi a curentului de aer, poate chiar aceleiaşi morţi. Anne conducea, vrând parcă să simbolizeze familia pe care o vom forma. Nu mai urcasem în maşina ei din seara de la Cannes, ceea ce a făcut să-mi zboare gândurile la acea noapte.

La barul *Soarelui* ne-am întâlnit cu Charles Webb şi cu soţia lui. El se ocupa cu publicitatea teatrală, iar soţia lui cu cheltuitul banilor pe care îi câştiga el, în mare viteză şi pentru bărbaţii tineri. Era, bietul de el, obsedat să facă faţă cheltuielilor de la un salariu la altul şi alerga tot timpul după bani. De unde neliniştea şi graba lui, care aveau ceva indecent. Fusese mult timp amantul Elsei, pentru că nu era, în pofida frumuseţii, o femeie foarte avidă de bani şi nepăsarea ei în această privinţă îi plăcea foarte mult.

Nevasta lui era rea. Anne n-o cunoştea şi am văzut imediat cum pe faţa ei frumoasă apărea acea expresie dispreţuitoare şi ironică, foarte obişnuită în public. Charles Webb vorbea mult, ca de obicei, aruncând spre Anne priviri scrutătoare. Se întreba în mod vădit ce căuta alături de acel fustangiu de Raymond şi de fiica lui. Mă simţeam tare mândră la gândul că avea să afle curând. Tata s-a aplecat puţin spre el, când a prins o pauză, şi a spus brusc:

— Am o veste, amice. Eu şi Anne ne vom căsători pe 5 octombrie.

Webb s-a uitat pe rând la fiecare, complet uluit. Eu nu mai puteam de bucurie. Nevasta lui era dezamăgită: avusese întotdeauna o slăbiciune pentru tata.

— Felicitări! a strigat Webb, cu o voce de sten- tor. O idee grozavă! Dragă doamnă, vă luaţi în grijă un mare derbedeu, sunteţi sublimă!... Chelner!... Trebuie să sărbătorim.

Anne zâmbea, degajată şi liniştită. în acel moment, l-am văzut pe Webb luminându-se la faţă şi n-am întors capul.

— Elsa! Dumnezeule, e Elsa Mackenbourg, nu m-a văzut! Raymond, ai văzut ce frumoasă s-a făcut fata asta?

— Nu-i aşa! a răspuns tata, ca un proprietar fericit.

Apoi, şi-a amintit şi s-a schimbat la faţă.

Anne nu putea să nu remarce intonaţia tatălui meu. Şi-a întors faţa cu o mişcare rapidă de la el spre mine. Când să deschidă gura şi să spună ceva, m-am aplecat spre ea.

— Anne, eleganţa ta face adevărate ravagii, i-am atras atenţia. Bărbatul de colo nu-şi mai ia ochii de la tine.

l-am spus totul pe un ton confidenţial, adică destul de tare ca să audă tata. A întors imediat capul şi l-a zărit pe bărbat.

— Nu-mi place asta, a spus el, şi a prins-o de mână pe Anne.

— Ce drăguţi sunt! a exclamat doamna Webb, cu o emoţie ironică. Charles, n-ar fi trebuit

să-i deranjezi pe amorezi, ar fi fost de ajuns s-o inviţi pe micuţa Cecile.

— Micuţa Cecile n-ar fi venit, am răspuns fără menajamente.

— Şi de ce, mă rog? Ţi-ai găsit un iubit printre pescari?

Mă văzuse o dată conversând cu un taxator de autobuz pe o bancă şi de atunci mă trata ca pe o declasată - ceea ce considera ea o „declasată”.

— Ei, da! am răspuns, făcând un efort ca să par veselă.

— Şi pescuieşti mult?

Culmea era că se credea hazlie. Acum chiar mă enervase.

— Nu sunt specializată în „peşti”, dar pescuiesc, am răspuns.

A urmat un moment de tăcere. Apoi, Anne a spus, cu vocea ei calmă:

— Raymond, vrei să ceri chelnerului un pai? Nu poţi bea altfel sucul natural de portocale.

Charles Webb a continuat imediat să vorbească despre băuturile răcoritoare. Tata se prăpădea de râs în sinea lui, îl vedeam după cum băgase nasul în pahar. Anne mi-a aruncat o privire imploratoare. Am hotărât imediat să luăm cina împreună ca unii care erau cât pe ce să se certe.

Am băut mult în timpul mesei. Simţeam nevoia să uit expresia îngrijorată pe care o avea Anne când se uita la tata sau aceea de vagă recunoştinţă când ochii ei zăboveau asupra mea. Mă uitam la soţia lui Webb, zâmbind cu toată gura de fiecare dată când îmi arunca o ironie. Această

tactică a tulburat-o. A devenit repede agresivă. Anne îmi făcea semn să nu reacţionez. Avea oroare de scenele în public şi presimţea că doamna Webb era gata să provoace una. Dar eram obişnuită, pentru că se întâmpla frecvent în mediul nostru. Aşa că nu eram deloc impresionată de vorbele ei.

După masă, am mers la un local din Saint-Raphael. La puţin timp după noi, au sosit şi Cyril cu Elsa. Elsa s-a oprit în prag, a vorbit foarte tare doamnei de la vestiar şi, urmată de bietul Cyril, a intrat în sală. Mi-am spus că se comporta mai mult ca o târfă decât ca o femeie îndrăgostită, dar era destul de frumoasă ca să-şi permită asta.

— Cine mai este şi fantele ăsta? a întrebat Charles Webb. Este foarte tânăr.

— Asta e dragostea, a spus soţia lui. Dragostea îi priește...

— Crezi! a ripostat tata, cu violenţă. E o toană!

M-am uitat la Anne. O privea pe Elsa cu mult calm,
detaşare, aşa cum se uita la manechinele care îi prezentau colecţiile sau la femeile foarte tinere. Fără parapon. Am admirat-o o clipă cu pasiune pentru lipsa de meschinărie, de gelozie. De altfel, nu înţelegeam de ce-ar fi fost geloasă pe Elsa. Ea era de o sută de ori mai frumoasă, mai fină decât Elsa. Fiind beată, i-am şi spus-o. Ea m-a privit într-un mod ciudat.

— Ţi se pare că sunt mai frumoasă decât Elsa?

— Fără nici o îndoială!

— îmi face plăcere. Dar iar bei prea mult. Dă-mi paharul. Nu te întristează prea mult prezenţa lui Cyril aici? De altfel, se plictiseşte.

— E amantul meu, am spus, veselă.

— Eşti beată de-a binelea! Din fericire, a venit ora să mergem acasă.

Ne-am despărţit de soţii Webb cu uşurare, l-am spus doamnei Webb „dragă doamnă" pe un ton grav. Tata s-a aşezat la volan; capul mi-a alunecat pe umărul lui Anne.

îmi spuneam că o preferam soţilor Webb şi tuturor acelor oameni cu care ne întâlneam în mod obişnuit. Că era mai demnă, mai inteligentă. Tata vorbea puţin. Probabil că revedea în minte intrarea Elsei în local.

— Doarme? a întrebat-o pe Anne.

— Ca o copiliţă. S-a stăpânit destul de bine. Cu excepţia aluziei la „peşti", care a fost cam directă...

Tata a început să râdă. A urmat un moment de tăcere. Apoi am auzit din nou vocea tatălui meu.

— Anne, te iubesc, numai pe tine te iubesc. Crezi?

— Nu mi-o spune atât de des, pentru că mă sperii...

— Dă-mi mâna.

Am fost gata să ridic capul şi să protestez: „Nu, nu când conduci pe serpentine". Dar eram puţin ameţită, iar parfumul frumoasei Anne, vântul

mării care îi răvăşea părul, mica zgârietură pe care mi-o făcuse Cyril la umăr când ne iubisem constituiau destule motive ca să fiu fericită şi să tac. Am adormit. în acest timp, Elsa şi bietul Cyril probabil că se întorceau şi ei cu motocicleta pe care i-o făcuse cadou mama lui la ultima aniversare. Nu ştiu de ce asta m-a emoţionat până la lacrimi. Maşina noastră era atât de domoa- lă, cu suspensii atât de bune, făcută parcă pentru dormit... Dar doamna Webb probabil că nu-şi găsea somnul în acel moment! Firește, la vârsta ei, aş plăti şi eu tineri să mă iubească, pentru că iubirea e lucrul cel mai dulce şi mai viu, cel mai înţelept. Iar preţul nu contează. Important e să nu devii înăcrită şi geloasă, cum erau Elsa şi Anne. Am început să râd încetişor. Anne şi-a lăsat umărul puţin mai jos.
— Dormi, a spus ea, cu autoritate.

Am adormit.8

doua zi, când m-am trezit, m-am simţit bine, doar foarte puţin obosită şi cu o durere uşoară în ceafă, din cauza exceselor mele. Ca în fiecare dimineaţă, lumina soarelui îmi scălda patul; am ieşit din aşternut, mi-am scos bluza de pijama şi m-am aşezat cu spatele la soare. Cu obrazul pe braţul îndoit, vedeam în prim-plan urzeala pânzei aşternutului şi, mai departe, pe podea, o muscă mişcându-se şovăielnic. Soarele era cald şi plăcut, aveam impresia că-mi atinge uşor oasele sub piele, că mă încălzea cu o grijă deosebită. M-am hotărât să-mi petrec dimineaţa fără să mă mişc.

Seara care trecuse îmi revenea treptat în minte. Mi-am amintit că i-am spus lui Anne că Cyril era amantul meu şi asta m-a făcut să râd: când eşti beat, spui adevărul şi nimeni nu te crede. îmi aminteam şi de doamna Webb şi de altercaţia mea cu ea; eram obişnuită cu acest gen de femeie: într-un astfel de mediu şi la această vârstă, lipsa de activitate şi dorinţa de viaţă le făceau deseori odioase. Calmul manifestat de Anne mă făcuse s-o consider şi mai plictisitoare ca de obicei. De altfel, era previzibil; nu vedeam pe niciuna dintre prietenele tatălui meu fiind în stare să reziste mult timp comparaţiei cu Anne. Ca să petreci seri plăcute cu aceşti oameni, trebuie fie să fii ameţit de

băutură şi să-ţi facă plăcere să te certi cu ei, fie să întreţii relaţii intime cu unul sau cu altul dintre soţi. Pentru tata, situaţia era mai simplă: el şi Charles Webb erau vânători. „Ghiceşte cine cinează şi doarme cu mine diseară? Micuţa Mars, din filmul lui Saurel. Mă duceam la Dupuis şi...” Tata râdea şi îl bătea pe umăr. „Fericit om! E aproape la fel de frumoasă ca Elsa.” Vorbe de liceeni. Deveneau plăcuţi pentru mine datorită înflăcărării lor, a pasiunii cu care vorbeau. Nu-mi displăceau nici tristele confidenţe ale lui Lombard, în seri interminabile, petrecute la terasa cafenelelor: „Numai pe ea o iubeam, Raymond! Îţi aminteşti de primăvara aceea, înainte să plece... O viaţă de om pentru o singură femeie!” Doi bărbaţi care îşi fac confidenţe la un păhărel au ceva indecent, umilitor, dar afectuos.

Probabil că prietenii pe care îi avea Anne nu vorbeau niciodată despre ei. Cu siguranţă că nu cunoşteau acest gen de aventuri. Sau, chiar dacă vorbeau, probabil că o făceau râzând din pudoare. Mă simţeam pregătită să împart cu Anne această condescendenţă pe care o avea faţă de cunoştinţele noastre, o condescendenţă amabilă şi contagioasă... Totuşi, mă vedeam eu însămi la treizeci de ani, semănând mai mult cu prietenii noştri decât cu Anne. Tăcerea ei, indiferenţa, rezerva m-ar fi sufocat. în schimb, în cincisprezece ani, puţin blazată, mă voi apleca asupra unui bărbat seducător, şi el stăpânit de o oarecare lehamite, şi îi voi spune:

— Primul meu amant se numea Cyril. Aveam aproape optsprezece ani, era cald pe mare...
Mi-a făcut plăcere să-mi imaginez faţa acelui bărbat. Va avea aceleaşi riduri mici ca tata. Cineva a bătut la uşă. Mi-am îmbrăcat rapid bluza de pijama şi am strigat:
— Intră!
Era Anne şi ţinea cu mare grijă în mână o ceaşcă.
— M-am gândit că vei avea nevoie de puţină cafea... Te simţi bine?
— Foarte bine, am răspuns. Cred că ieri-seară m-a cam luat valul.
— Ca de fiecare dată când ieşim în oraş...
A început să râdă şi a continuat:
— Dar, trebuie să recunosc, m-ai distrat. Altfel ar fi fost o seară lungă.
Nu mai eram atentă la soare, nici măcar la gustul cafelei. Când vorbeam cu Anne, eram complet absorbită, nu mă mai vedeam existând, deşi numai ea mă obliga să mă reconsider, mă forţa să mă judec. Mă făcea să trăiesc momente intense şi dificile.
— Cecile, te distrezi cu acest gen de oameni ca soţii Webb sau Dupuis?
— Purtarea lor mi se pare în general cumplit de plictisitoare, dar sunt hazlii.
Se uita şi ea la insecta care se împleticea pe podea. Mi-am spus că musca era probabil infirmă. Anne avea pleoape lungi şi grele, îi era uşor să fie condescendentă.
— Nu-ţi dai seama niciodată cât de monotonă e conversaţia lor şi de... cum să spun?... grosolană?

Nu te plictisesc niciodată poveştile lor despre contracte, fete, petreceri?
— Am petrecut zece ani într-un pension, i-am răspuns eu. Cei de-acolo n-au moravuri, aşa că toate astea încă mă mai fascinează.
N-am îndrăznit să spun că îmi plăceau.
— De doi ani, a spus ea... de altfel, nu-i o problemă de raţionament, nici de morală, ci o problemă de sensibilitate, de al şaselea simţ...
Probabil că mie îmi lipsea. Simţeam foarte clar că îmi lipsea ceva în această privinţă.
— Anne, crezi că sunt inteligentă? am întrebat eu brusc.
A început să râdă, mirată de brutalitatea întrebării.
— Bineînţeles, cum să nu! De ce întrebi?
— Dacă aş fi fost idioată, mi-ai fi răspuns la fel, am spus eu, oftând. Deseori, îmi dai impresia că mă depăşeşti...
— E o problemă de vârstă, a răspuns ea. Ar fi foarte supărător dacă n-aş avea mai multă siguranţă decât tine. M-ai influenţa!
A izbucnit în râs. M-am simţit ofensată.
— Poate că n-ar fi neapărat ceva rău.
— Ar fi o catastrofă, a răspuns ea.
A renunţat brusc la tonul amuzat şi m-a privit drept în ochi. M-am foit, puţin stânjenită. Nici astăzi nu mă pot obişnui cu mania pe care o au oamenii de a te privi fix când vorbesc cu tine sau de a veni foarte aproape ca să fie siguri că îi asculţi. De altfel, era un calcul greşit, pentru că, în aceste cazuri, nu mă gândeam decât cum să scap mai repede, să mă trag înapoi; spun „da, da", fac o mulţime de

manevre ca să trec de pe un picior pe altul şi să fug la celălalt capăt al încăperii. Simt cum mă cuprinde furia în faţa insistenţelor lor, a indiscreţiei, a acelei pretenţii de exclusivitate. Din fericire, Anne nu se credea obligată să mă acapareze astfel, ci se mulţumea să mă privească în ochi şi atunci îmi venea greu să-mi păstrez tonul distrat, nepăsător la care ţineam foarte mult.

— Ştii cum sfârşesc cei de teapa soţilor Webb?

„Şi a tatălui meu", am spus în gând.

— în şanţ, am răspuns, veselă.

— Vine o vârstă când nu mai sunt seducători, nici „în formă", cum se spune. Nu mai pot să bea şi se gândesc încă la femei. Numai că sunt obligaţi să le plătească, să accepte o mulţime de mici compromisuri ca să scape de singurătate. Sunt traşi pe sfoară, nefericiţi. Şi acesta e momentul pe care îl aleg ca să fie sentimentali şi exigenţi... Am văzut mulţi devenind astfel un fel de epave.

— Bietul Webb! am spus.

Eram descumpănită. Adevărat, acesta era sfârşitul care îl aştepta pe tatăl meu! Dacă nu l-ar fi luat Anne în grija ei!

— Nu te gândeai la asta, a spus Anne, schiţând un zâmbet compătimitor. Te gândeşti puţin la viitor, nu-i aşa? E privilegiul tinereţii.

— Te rog, nu-mi scoate ochii cu tinereţea mea, am spus. Mă servesc cât pot de puţin de ea; nu cred că-mi dă dreptul la toate privilegiile sau la toate scuzele. Nu-i important pentru mine.

— Ce e important pentru tine? Liniştea şi independenţa ta?

Mă temeam de aceste conversaţii, mai ales cu Anne.

— Nimic, am răspuns. Să ştii că nu mă gândesc deloc.

— Mă cam agasaţi tu şi tatăl tău. „Voi nu vă gândiţi niciodată la nimic... voi nu sunteţi buni să faceţi mare lucru... voi nu ştiţi...” Vă face plăcere să fiţi aşa?

— Nu-mi face plăcere. Nu mă iubesc, nu încerc să mă iubesc. Există momente în care mă forţezi să-mi complic viaţa, şi aproape că te detest pentru asta.

A început să fredoneze, cu un aer gânditor; am recunoscut cântecul, dar nu-mi aminteam cum îi zicea.

— Ce cântec e ăsta, Anne? Mă enervează...

— Nu ştiu.

A zâmbit din nou, cu un aer puţin descurajat.

— Stai în pat, odihneşte-te, voi continua în altă parte ancheta despre intelectul familiei.

„Natural, mi-am spus eu, pentru tatăl meu era uşor.” Parcă îl auzeam: „Nu mă gândesc la nimic pentru că te iubesc, Anne”. Oricât ar fi fost de inteligentă, acest motiv probabil că i s-ar fi părut valabil. M-am întins îndelung şi mi-am afundat din nou capul în

pernă. Gândeam mult, deşi nu recunoscusem faţă de Anne. în fond, cu siguranţă că dramatiza; peste douăzeci şi cinci de ani, tata va fi un sexagenar agreabil, cu părul alb, cu o mică înclinaţie spre whisky şi spre amintiri picante. Vom ieşi

împreună. Eu îi voi povesti poznele mele şi el îmi va da sfaturi. Mi-am dat seama că o excludeam pe Anne din acest viitor; nu puteam, nu reuşeam s-o includ şi pe ea. în acel apartament în dezordine, când pustiu, când invadat de flori, răsunând de scene şi de

accente străine, în mod regulat plin de bagaje, nu puteam să-mi imaginez ordinea, liniştea, armonia pe care le aducea Anne peste tot ca pe bunurile cele mai de preţ. îmi era foarte teamă să nu mă plictisesc de moarte; probabil că mă temeam mai puţin de

influenţa ei decât îl iubeam cu adevărat şi fizic pe Cyril. Lucrul acesta mă eliberase de multe temeri. Dar plictiseala, liniştea mă speriau mai mult decât orice. Ca să fim liniştiţi înlăuntrul nostru, eu şi tata trebuia să fim agitaţi în exterior. Iar Anne

nu ar fi putut să admită asta.9

orbesc mult de Anne şi de mine şi puţin de tatăl meu. Nu pentru că rolul lui nu a fost cel mai important în toată povestea, nici pentru că nu i-aş acorda interes. N-am iubit niciodată pe nimeni aşa cum l-am iubit pe el şi, dintre toate sentimentele de atunci, cele avute pentru el erau cele mai stabile, cele mai profunde, la el ţineam cel mai mult. îl cunosc prea bine ca să pot vorbi liber despre el şi mă simt foarte apropiată de acest om. Totuşi, pe el mai mult decât pe oricare altul ar trebui să-l explic ca să-i fac comportarea acceptabilă. Nu era nici îngâmfat, nici egoist. Dar era uşuratic, ceva care la el nu avea leac. Nu pot nici măcar să vorbesc ca de un om incapabil de sentimente profunde, ca de un iresponsabil. Iubirea lui faţă de mine nu putea fi considerată superficială, ca o simplă obişnuinţă de tată. Putea să sufere pentru mine mai mult decât oricine. Iar disperarea pe care o avusesem eu însămi într-o zi nu fusese oare provocată de faptul că făcuse un gest care însemna ignorarea mea, că îşi ferise privirea?... Atenţia acordată mie trecea întotdeauna înaintea pasiunilor lui. în unele seri, ca să mă conducă acasă, fusese nevoit să lase să-i

scape ceea ce Webb numea „ocazii foarte bune”. Dar nu puteam nega că, în afară de asta, făcea doar ce-i plăcea, era nestatornic şi frivol. Nu gândea. Voia să dea fiecărui lucru o explicaţie psihologică pe care o considera raţională: „Nu ţi se pare detestabil? Dormi mai mult, bei mai puţin!” La fel şi în cazul dorinţei violente pe care o avea uneori faţă de o femeie: nu se gândea nici s-o înăbuşe, nici s-o dezvolte până la un sentiment mai complex. Era materialist, dar delicat, înţelegător şi, în fine, foarte bun.

Dorinţa pe care o avea pentru Elsa îl supăra, dar nu cum s-ar putea crede. Nu-şi spunea: „O voi înşela pe Anne. Asta înseamnă că o iubesc mai puţin”. Nu, ci: „Ce mă supără dorinţa asta a mea pentru Elsa! Trebuie s-o rezolv repede, altfel voi avea probleme cu Anne”. în plus, o iubea pe Anne, o admira, o schimba cu şirul de femei frivole şi prostuţe pe care le frecventase în ultimii ani. Ea îi satisfăcea vanitatea, senzualitatea şi sensibilitatea, pentru că îl înţelegea, îi oferea inteligenţa şi experienţa ei spre a le confrunta cu ale lui. Acum, când şi-a dat seama de gravitatea sentimentului avut faţă de ea, sunt mai puţin sigură! I se părea amanta ideală şi mama ideală pentru mine. Se gândea oare şi la „soţia ideală”, cu toate obligaţiile pe care le implica? Nu cred. Cred că, pentru Cyril şi Anne, el era, ca şi mine, anormal din punct de vedere afectiv. Asta nu-l oprea să aibă o viaţă pasionantă, pentru că o considera banală şi îi dăruia toată vitalitatea lui.

Nu m-am gândit la el când am pus la cale s-o scot pe Anne din viaţa noastră; ştiam că se va consola aşa cum se consola de obicei: o ruptură l-ar fi costat mai puţin decât o viaţă ordonată, nu era cu adevărat afectat şi mânat decât de obişnuinţă şi de previzibil, ca şi mine. Eram de aceeaşi rasă; ba chiar îmi spuneam când că era rasa frumoasă şi pură a nomazilor, când rasa ofilită şi stearpă a juisorilor.

În acest moment suferea, cel puţin era exasperat: Elsa devenise pentru el un simbol al vieţii trecute, al tineretii, mai ales al tineretii. Simţeam că dorea tare mult să spună: „Anne, scumpa mea, scuză-mă o zi. Trebuie să mă duc la fata aia şi să mă conving că nu sunt un moşneag. Trebuie să-mi fie din nou lehamite de corpul ei ca să-mi recapăt liniştea”. Dar nu putea să-i spună asta, nu pentru că Anne era geloasă sau cu desăvârşire virtuoasă şi nu se putea discuta cu ea în această privinţă, ci pentru că acceptase să trăias-că cu el pe următoarele baze: epoca dezmăţului facil se sfârşise, nu mai era un licean, ci un bărbat căruia ea îşi încredinţa viaţa şi, în consecinţă, avea obligaţia să reziste tentaţiilor, nu să se comporte ca un biet om, sclav al propriilor capricii. Nu-i puteai reproşa nimic frumoasei Anne, calculul era perfect normal şi sănătos, dar nu-l putea împiedica pe tata s-o dorească pe Elsa. S-o dorească treptat mai mult decât orice, s-o dorească cuprins de acea ardoare dublă pe care o avem faţă de lucrurile interzise.

Şi, în acel moment, probabil că aş fi putut aranja totul. Ar fi fost de ajuns să-i spun Elsei să-i

cedeze şi, sub un pretext oarecare, s-o iau pe Anne cu mine la Nisa sau în altă parte ca să ne petrecem după- amiaza. La întoarcere, l-am fi găsit pe tata destins şi animat de o nouă tandreţe pentru iubirea legală sau care ar fi trebuit să devină aşa la începutul toamnei. Şi mai era ceva ce Anne nu ar fi putut suporta: să fi fost o amantă ca toate celelalte, provizorie. Demnitatea ei, stima pe care o avea faţă de ea ne-ar fi făcut viaţa dificilă!

Dar nu i-am spus Elsei să-i cedeze, nici n-am invitat-o pe Anne să mă însoţească la Nisa. Voiam ca dorinţa din inima tatălui meu să ia proporţii şi să-l facă să comită o greşeală. Nu puteam suporta dispreţul pe care îl avea Anne faţă de viaţa noastră trecută, o desconsiderare binevoitoare faţă de ceea ce fusese pentru tata şi pentru mine fericirea. Nu voiam s-o umilesc, ci s-o fac să accepte viaţa noastră. Trebuia să ştie că tata o înşelase şi să confere acestui lucru valoarea lui obiectivă, de aventură pur fizică, nu o atingere adusă valorii sale personale, demnităţii ei. Dacă voia cu orice preţ să aibă dreptate, trebuia să ne lase să greşim.

Mă prefăceam că nu bag de seamă chinurile tatălui meu. Nu trebuia cu niciun preţ să-mi facă mărturisiri, să mă forţeze să-i devin complice, să vorbesc cu Elsa şi s-o îndepărtez pe Anne.

Trebuia să mă prefac că socoteam iubirea lui pentru Anne sacră, la fel şi persoana ei. Şi trebuie să mărturisesc că nu-mi era deloc greu. Gândul că putea s-o înşele pe Anne şi s-o înfrunte mă îngrozea şi îmi stârnea o vagă admiraţie.

între timp, duceam o viaţă fericită: înmulţeam ocaziile care stârneau dorinţa tatălui meu pentru Elsa. Mă uitam la Anne şi nu mai simţeam nicio remuşcare. îmi imaginam uneori că accepta faptul împlinit şi că vom duce cu ea o viaţă conformă cu gusturile noastre şi cu ale ei. Pe de altă parte, mă întâlneam des cu Cyril şi ne iubeam în taină. Mirosul pinilor, zgomotul mării, contactul cu trupul lui... Cyril începea să fie chinuit de remuşcări, rolul pe care îl puneam să-l joace îi displăcea în cel mai înalt grad, îl accepta doar pentru că îl lăsam să creadă că era necesar iubirii noastre. Totul însemna multă duplicitate, tăceri interioare, dar foarte puţine eforturi, minciuni. (Şi, după cum am spus, numai propriile acte mă constrângeau să mă judec pe mine însămi.)

Trec repede peste această perioadă, de teamă ca nu cumva, tot căutând, să dau

peste amintiri care mă învinovăţe sc şi mai mult. Mi-e de ajuns să mă gândesc la Anne, la

râsul ei fericit, la amabilitatea faţă de mine şi simt parcă o lovitură, una dureroasă sub

**centură;
mă doare,
îmi taie
respiraţia.
Mă simt
atât de
aproape de
ceea ce se
numeşte
conştiinţă**

încărcată, încât sunt obligată să recurg la gesturi: să aprind o ţigară, să pun un disc, să telefonez

**unui pri-
eten. Apoi,
treptat,
mă
gândeso la
altceva.
Dar nu-mi
place, nu-
mi place că
trebuie să**

recurg la deficienţe-le memoriei mele, la frivolitatea spiritului meu, în loc să le combat.

Nu-mi place să le recunosc, nici să mă felicit pentru ele.10

Jr^ ciudat cum fatalitatea se complace să aleagă, ca Tps-0 reprezinte, feţe nedemne sau mediocre! în ------^vara aceea, ea luase chipul Elsei. Un chip foarte frumos sau, mai curând, atrăgător. Avea şi un râs extraordinar, comunicativ şi plin, aşa cum au oamenii puţin prostuţi.

Am recunoscut repede efectele acestui râs asupra tatălui meu. îl foloseam la maximum prin Elsa, când trebuia s-o „surprindem" cu Cyril. îi

spuneam: „Când mă auzi venind cu tata, nu trebuie să spui nimic, doar să râzi”. Şi atunci, auzind acel râs satisfăcut, descopeream pe faţa tatălui meu urmele furiei. Rolul de regizor mă pasiona tot timpul. Tot ce puneam la cale îmi reuşea, pentru că atunci când îi vedeam pe Cyril şi Elsa împreună, manifestând în mod vădit o relaţie imaginară, dar perfect imaginabilă, eu şi tata păleam din pricina acelei dorinţe de pasiune mai rea decât durerea. Cyril, Cyril aplecat asupra Elsei... Această imagine îmi pustia inima şi o puneam în scenă fără să-i înţeleg forţa. Cuvintele sunt uşoare, liante; şi, când vedeam conturul feţei lui Cyril, ceafa lui înclinată peste faţa Elsei, aş fi dat orice ca aşa ceva să nu existe. Uitam că totul se materializase din voinţa mea.

în afara acestor accidente, viaţa zilnică era umplută de încrederea, blândeţea - îmi vine greu să folosesc acest termen -, fericirea frumoasei Anne. într-adevăr, mai aproape de fericire decât o văzusem vreodată, ca şi cum s-ar fi predat nouă, egoiştii; foarte departe de dorinţele noastre şi de micile mele manevre josnice. Dar contasem pe asta: indiferenţa ei, orgoliul o îndepărtau instinctiv de orice tactică care să-l ataşeze pe tata mai strâns de ea şi, în realitate, de orice cochetărie în afara aceleia de a fi frumoasă, inteligentă şi tandră. începusem să mă înduioşez; înduioşarea este un sentiment plăcut şi antrenant ca muzica militară. Nimeni nu ar putea să mi-l reproşeze.

într-o dimineaţă, camerista, foarte agitată, mi-a adus un bileţel de la Elsa: „Vino, totul se aranjează!”. Am avut imediat impresia unei catastrofe: detest dez- nodămintele. În sfârşit, am găsit-o pe Elsa pe plajă, cu faţa triumfătoare.

— în sfârşit, acum o oră m-am întâlnit cu tatăl tău.

— Ce ţi-a spus?

— Mi-a spus că regretă nespus de mult cele întâmplate; că s-a purtat ca un mitocan. E adevărat... nu?

Cred că am dat din cap afirmativ.

— Apoi mi-a făcut complimente, aşa cum numai el ştie să facă... Doar ştii, pe un ton detaşat şi cu o voce foarte joasă, ca şi cum ar fi suferit că le face... acel ton...

Am trezit-o din deliciile idilei:

— Şi unde aţi ajuns?

— Păi, la nimic! Adică nu, m-a invitat să iau ceaiul cu el în sat, ca să-i arăt că nu ţin supărare şi că sunt emancipată, că nu avem idei înguste, chestii!

Ideile tatălui meu despre evoluţia tinerelor femei roşcate mă bucurau la culme.

— De ce râzi? Să mă duc?

Am fost gata să răspund că asta o privea. Apoi, mi-am dat seama că mă considera responsabilă de succesul manevrelor ei. Pe drept sau nu, lucrul ăsta m-a enervat.

M-am simţit prinsă la înghesuială.

— Nu ştiu, Elsa, depinde de tine. Nu mă întreba tot timpul ce trebuie să faci, s-ar zice că eu te împing să...
— Bineînţeles că tu, a răspuns ea. Numai datorită ţie...
Intonaţia ei admirativă m-a speriat.
— Du-te dacă vrei, dar, te rog, nu-mi mai vorbi despre asta!
— Dar... dar trebuie să-l scăpăm de acea femeie... Cecile!
Am fugit. Tata să facă acum ce vrea, Anne să se descurce. De altfel, aveam întâlnire cu Cyril. Mi se părea că doar iubirea mă debarasa de acea teamă obositoare pe care o simţeam.
Cyril m-a luat în braţe, fără o vorbă. Lângă el, totul devenea uşor, încărcat de violenţă, de plăcere. Puţin după aceea, lipită de el, pe trupul lui bronzat, inundat de sudoare, şi eu epuizată, pierdută ca o naufragiată, i-am mărturisit că mă uram. I-am spus asta zâmbind, pentru că aşa gândeam, dar fără nicio durere, cu un fel de resemnare agreabilă. Nu m-a luat în serios.
— N-are importanţă. Eu te iubesc destul de mult ca să te oblig să fii de părerea mea. Te iubesc, te iubesc tare mult.
Ritmul acestor cuvinte m-a urmărit şi în timpul mesei: „Te iubesc, te iubesc tare mult”. De aceea, în pofida eforturilor, nu-mi mai amintesc foarte bine de acel dejun. Anne purta o rochie mov ca cearcânele de sub ochii, ca ochii ei. Tata râdea, aparent destins: situaţia lui se aranja. La desert ne-a anunţat că trebuia să facă unele cumpărături în

sat, în cursul după-amiezii. Am zâmbit în sinea mea. Eram obosită, fatalistă. Nu voiam decât un singur lucru: să mă scald în mare.

La ora patru, am coborât pe plajă. L-am găsit pe tatăl meu pe terasă, pregătindu-se să plece în sat. Nu i-am spus nimic. Nici măcar nu i-am recomandat să fie prudent.

Apa era caldă. Anne n-a venit. Probabil că se ocupa de colecţie, desena în camera ei, în timp ce tata îi făcea ochi dulci Elsei. După două ore, pentru că soarele nu mă mai încălzea, am urcat pe terasă, m-am aşezat într-un fotoliu şi am deschis un ziar.

Atunci şi-a făcut apariţia Anne; venea din pădure. Alerga, destul de stângaci, cu coatele lipite de corp. Am avut brusc impresia indecentă că alerga o bătrână, că va cădea. Am rămas cu gura căscată. A dispărut în spatele casei, unde se afla garajul. Atunci, am înţeles brusc şi am luat-o şi eu la fugă, ca s-o prind din urmă.

Urcase deja în maşină şi răsucise cheia în contact. Am sosit în mare viteză şi m-am repezit la portieră.

— Anne, i-am spus, Anne, nu pleca, e o greşeală, e vina mea, îţi voi explica...

Nu m-a ascultat, nu s-a uitat la mine; s-a aplecat şi a dat drumul la frână.

— Anne, avem nevoie de tine!

Atunci a ridicat capul şi i-am văzut faţa răvăşită. Plângea. Şi mi-am dat deodată seama că atacasem o fiinţă vie şi sensibilă, nu o entitate. Probabil că fusese o fetiţă discretă, apoi o

adolescentă, apoi o femeie. Avea patruzeci de ani, era singură, iubea un bărbat şi sperase să fie fericită cu el zece ani, poate douăzeci. Iar eu... Faţa aceea, faţa aceea era opera mea. încremenisem şi tremuram toată lângă portieră.

— Nu aveţi nevoie de nimeni, nici tu, nici el, a murmurat ea.

A pornit motorul. Eram disperată. Nu putea să plece aşa.

— Iartă-mă, te implor...

— De ce să te iert?

Lacrimile i se rostogoleau pe faţă. Nu putea să înţeleagă.

— Biata mea fetiţă!

Şi-a pus o secundă mâna pe obrazul meu şi a plecat. Am văzut maşina dispărând după colţul casei.

Eram pierdută, disperată... Totul se petrecuse foarte repede. Şi faţa pe care o avea, faţa aceea...

Am auzit paşi în spatele meu: era tata. întârziase să-şi şteargă rujul Elsei şi să-şi scuture acele de pin de pe costum. M-am întors şi m-am repezit la el:

— Ticălosule, ticălosule!

Am început să plâng.

Dar ce s-a întâmplat? Unde e Anne? Cecile, spune-mi, Cecile...11

ne-am reîntâlnit la cină, amândoi foarte îngrijoraţi de această singurătate în doi recucerită atât de brusc. Nu-mi era deloc foame, nici lui. Ştiam amândoi că Anne trebuie să se întoarcă neapărat la noi. Eu n-aş fi putut să suport mult timp amintirea acelei feţe chinuite, nici gândul suferinţei ei şi al propriilor responsabilităţi. Uitasem de manevrele mele răbdătoare şi de planurile bine puse la punct. Mă simţeam dezechilibrată, fără hăţuri şi fără

zăbală, şi, după faţa tatălui meu, vedeam că şi el avea acelaşi sentiment.

— Crezi că ne-a părăsit pentru mult timp? a întrebat el.

— Cu siguranţă că a plecat la Paris, am răspuns.

— Paris..., a murmurat tata, visător.

— Poate n-o vom mai vedea...

S-a uitat la mine cu o privire rătăcită şi m-a prins de mână peste masă.

— Probabil că mă urăşti tare mult. Nu ştiu ce m-a apucat... La întoarcere, în pădure cu Elsa, ea... Mă rog, am sărutat-o, probabil că Anne a apărut în acel moment şi...

Nu-l ascultam. Cele două personaje, Elsa şi tatăl meu, îmbrăţişaţi în umbra pinilor, îmi apăreau ca într-un vodevil, lipsite de consistenţă. Singurul lucru viu şi cumplit de viu din acea zi era faţa pe care o avea Anne, acea ultimă expresie, marcată de durere, acea faţă trădată. Am luat o ţigară din pachetul tatălui meu şi am aprins-o. încă un lucru pe care Anne nu-l tolera: fumatul în timpul mesei, l-am zâmbit tatălui meu.

— înţeleg foarte bine, nu-i vina ta... Un moment de rătăcire, cum se spune. Dar Anne trebuie să ne ierte, adică, să te ierte.

— Ce să fac? a spus el.

Arăta foarte rău la faţă, mi-a fost milă de el, mi-a fost milă de mine. De ce ne părăsea Anne aşa, fă- cându-ne să suferim, în fond, pentru o simplă năzbâtie? Nu avea nici o datorie faţă de noi?

— îi vom scrie şi îi vom cere iertare, am spus eu.

— E o idee genială! a strigat tata.

În sfârşit, găsea modalitatea de a înlătura lipsa de acţiune plină de remuşcări în care ne zbăteam de trei ceasuri.

Fără să terminăm de mâncat, am dat la o parte faţa de masă şi tacâmurile, tata s-a dus să aducă o lampă mare, stilouri, o călimară, hârtie de scrisori şi ne-am aşezat unul în faţa celuilalt, aproape zâmbitori, pentru că întoarcerea ei ni se părea foarte probabilă, graţie acestei puneri în scenă. Un liliac s-a ivit brusc, descriind curbe molcome prin faţa ferestrei. Tata şi-a aplecat capul şi a început să scrie.

Nu pot să-mi amintesc, fără un sentiment irezistibil de ironie şi de cruzime, scrisorile pline de sentimente bune pe care i le-am scris lui Anne în seara aceea. Amândoi, la lumina lămpii, ca doi şcolari silitori şi neîndemânatici, trudind în tăcere la acea temă imposibilă: „întoarcerea frumoasei Anne”. Am reuşit totuşi două capodopere ale genului, pline de scuze valabile, de tandreţe şi de căinţă. La sfârşit, eram aproape convinsă că Anne nu va putea să reziste, că împăcarea era iminentă. Vedeam deja scena iertării, plină de pudoare şi de umor... Va avea loc la Paris, în salonul nostru, Anne va intra şi...

A sunat telefonul. Era ora zece. Ne-am privit miraţi, apoi plini de speranţă: era Anne, telefona ca să ne spună că ne iarta, că se întorcea la noi. Tata s-a repezit la telefon şi a strigat cu o voce veselă:

— Alo!

Apoi a continuat cu o voce imperceptibilă:

— Da, da! Unde? Da.

M-am ridicat şi eu de pe scaun: simţeam cum mă cuprinde teama. M-am uitat la tata şi la mâna pe care şi-o trecea peste faţă, cu un gest inconştient. în sfârşit, a pus încetişor receptorul în furcă şi s-a întors spre mine.

— A avut un accident, a spus el. Pe drumul spre Esterel. Le-a trebuit ceva timp ca să-i găsească adresa. Au telefonat la Paris şi de acolo i-au dat numărul nostru.

Vorbea ca un automat, pe acelaşi ton, şi nu îndrăzneam să-l întrerup.

Accidentul s-a petrecut în locul cel mai periculos. Se pare că au mai fost şi altele acolo. Maşina a căzut de la cincizeci de metri. Ar fi fost un adevărat miracol să scape.De restul nopţii îmi amintesc ca de un coşmar. Drumul ivindu-se din noapte sub lumina farurilor, faţa nemişcată a tatălui meu, poarta clinicii... Tata nu a vrut s-o revăd. Am rămas în sala de aşteptare, pe o banchetă, privind o litografie reprezentând Veneţia. Nu mă gândeam la nimic. O infirmieră mi-a povestit că era al şaselea accident petrecut în acelaşi loc de la începutul verii. Tata nu se mai întorcea.

Atunci, mi-am spus că, prin moartea ei - încă o dată -, Anne se deosebea de noi. Dacă ne-am fi sinucis - admiţând că am fi avut curajul -, eu şi tata neam fi tras un glonţ în cap, lăsând o notiţă explicativă destinată să tulbure pe vecie sângele şi somnul celor vinovaţi. Dar Anne ne făcuse un cadou splendid, acela de a crede într-un accident: un loc periculos, instabilitatea maşinii. Un cadou pe care vom fi destul de slabi să-l acceptăm. Şi, în definitiv, dacă astăzi vorbesc de sinucidere, cred că sunt foarte romanţioasă. Te poţi sinucide pentru nişte fiinţe ca mine şi ca tata, care nu au nevoie de nimeni, nici viu, nici mort? De altfel, între noi n-am vorbit decât de accident.

A doua zi, ne-am întors acasă, pe la trei după- amiaza. Elsa şi Cyril ne aşteptau pe treptele scării. S-au ridicat în faţa noastră ca două persoane şterse şi uitate, niciunul n-o cunoscuse pe Anne şi nu ţinuse la ea. Se aflau acolo, cu micile lor probleme sentimentale, cu dubla momeală a

frumuseţii lor, cu propria jenă. Cyril a făcut un pas spre mine şi şi-a aşezat mâna pe braţul meu. L-am privit: nu-l iubisem niciodată. îl găsisem bun şi atrăgător; iubisem plăcerea pe care mi-o procura; dar nu aveam nevoie de el.

Urma să plec, să părăsesc acea casă, acel băiat, acea vară. Tata era cu mine, m-a luat şi el de braţ şi am intrat în casă.

în casă se afla vesta lăsată acolo de Anne, florile ei, camera ei, parfumul ei. Tata a tras jaluzelele, a luat o sticlă din frigider şi două pahare. Era singurul remediu la îndemâna noastră. Scrisorile noastre de scuze mai erau şi acum pe masă. Le-am împins cu mâna şi au plutit uşor, aterizând pe parchet. Tata, venind spre mine cu paharele pline, a ezitat, apoi a evitat să calce pe ele. Mi se părea că era ceva simbolic şi de prost-gust. Am luat paharul cu amândouă mâinile şi l-am golit pe nerăsuflate. încăperea era cufundată în semiobscuritate, vedeam umbra tatălui meu în faţa ferestrei. Marea îşi revărsa valurile pe plajă.

12

a Paris: înmormântare într-o zi însorită, mulţime curioasă, doliu. Eu şi tata am prezentat condo-
------ leanţe bătrânilor părinţi ai dispărutei, l-am privit
cu multă curiozitate: cu siguranţă că ar fi venit să ia ceaiul la noi acasă o dată pe an. Tata era privit cu milă: Webb probabil că răspândise vestea căsătoriei. L-am văzut pe Cyril la ieşire. L-am evitat. Sentimentul de ranchiună avut faţă de el era total

neîndreptăţit, dar nu aveam ce face... Oamenii din jurul nostru deplângeau acest eveniment stupid şi groaznic şi, deoarece aveam încă unele îndoieli în privinţa caracterului său accidental, lucrul acesta îmi făcea plăcere.

în maşină, spre casă, tata m-a prins de mână şi mi-a strâns-o cu putere. Mi-am spus: „Nu mă mai ai decât pe mine, nu te mai am decât pe tine, suntem singuri şi nefericiţi”. Şi, pentru prima dată, am plâns. Erau nişte lacrimi destul de plăcute; nu semănau deloc cu acel gol, acel gol cumplit pe care îl simţisem la clinică, în faţa litografiei cu Veneţia. Tata mi-a întins o batistă, fără o vorbă, palid la faţă.

L

Timp de o lună, am trăit ca un văduv şi o orfană, luând masa împreună şi fără să ieşim din casă. Uneori vorbeam puţin de Anne:

— îţi aminteşti de ziua când...

Vorbeam cu precauţie, ferindu-ne privirea, de teamă să nu ne facem rău sau ca nu cumva să se declanşeze ceva în noi şi să ne facă să rostim cuvinte ireparabile. Această prudenţă, această blândeţe reciprocă şi-au arătat roadele. Curând, am putut să vorbim despre Anne pe un ton normal, ca despre o fiinţă dragă, alături de care am fi fost fericiţi, dar pe care Dumnezeu o chemase la el. Scriu Dumnezeu în loc de hazard; dar nu credeam în Dumnezeu. încă era bine dacă, în această împrejurare, credeam în hazard!

Apoi, într-o zi, la o prietenă, l-am întâlnit pe unul dintre verii ei şi ne-am plăcut. Am ieşit împreună timp de o săptămână, cu frecvenţa şi imprudenţa la care te împinge dragostea, iar tata, nefiind în firea lui să stea singur, a făcut la fel cu o tânără femeie destul de ambiţioasă. Viaţa reîncepea ca înainte, cum fusese prevăzut că va reîncepe. Când eram amândoi, râ- deam ca altădată şi vorbeam despre cuceririle noastre. Probabil bănuieşte că relaţiile mele cu Philippe nu sunt platonice şi ştiu foarte bine că noua lui prietenă îl costă tare mult. Dar suntem fericiţi. Iarna se apropie de sfârşit, nu vom închiria aceeaşi vilă, ci alta, lângă Juan-les-Pins.

Numai că, atunci când sunt în pat, în zori, când se aude numai zgomotul maşinilor din Paris, memoria mă trădează câteodată: revine vara cu toate amintirile ei. Anne, Anne! Repet acest nume foarte încet, în întuneric. Şi atunci simt cum mă cuprinde un sentiment căruia îi rostesc numele cu ochii închişi: *Bun venit, tristeţe!*

Sfârşit